

Document de ședință

A9-0260/2021

28.7.2021

RAPORT

referitor la consolidarea transparenței și a integrității în instituțiile UE prin
crearea unui organism european de etică independent
(2020/2133(INI))

Comisia pentru afaceri constituționale

Raportor: Daniel Freund

Raportor pentru aviz (*):
Stéphane Séjourné, Comisia pentru afaceri juridice

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 57 din Regulamentul de procedură

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	18
ANEXĂ: LISTA ENTITĂȚILOR SAU PERSOANELOR DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII	21
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI JURIDICE	22
AVIZ AL COMISIEI PENTRU CONTROL BUGETAR.....	29
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI ECONOMICE ȘI MONETARE.....	35
AVIZ AL COMISIEI PENTRU PETIȚII.....	41
INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	48
VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	49

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la consolidarea transparenței și a integrității în instituțiile UE prin crearea unui organism european de etică independent (2020/2133(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere orientările politice ale viitoarei Comisii Europene pentru perioada 2019-2024, prezentate la 10 septembrie 2019,
- având în vedere scrisoarea de misiune din 1 decembrie 2019 a Președintei Comisiei către Věra Jourová, vicepreședinta desemnată pentru valori și transparență,
- având în vedere rezoluția sa din 14 septembrie 2017 referitoare la transparența, responsabilitatea și integritatea în instituțiile UE¹,
- având în vedere rezoluția sa din 26 noiembrie 2020 referitoare la bilanțul alegerilor europene²,
- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolele 9, 10, 13, 14, 15, 16 și 17,
- având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 223 alineatul (2), articolul 245 și articolul 295,
- având în vedere Actul privind alegerea reprezentanților în Parlamentul European prin sufragiu universal direct („Actul electoral”), anexat la Decizia Consiliului din 20 septembrie 1976, astfel cum a fost modificată,
- având în vedere proiectul de acord interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind un registru de transparență obligatoriu,
- având în vedere Raportul special nr. 13/2019 al Curții de Conturi Europene privind cadrele etice ale instituțiilor UE auditate,
- având în vedere concluziile Consiliului privind Raportul special nr. 13/2019 al Curții de Conturi Europene,
- având în vedere Decizia Parlamentului European din 28 septembrie 2005 de adoptare a Statutului deputaților în Parlamentul European (2005/684/CE, Euratom)³,
- având în vedere Regulamentul de procedură al Parlamentului European, în special articolele 2, 10 și 11, articolul 176 alineatul (1), anexa I, articolele 1-3, articolul 4 alineatul (6), articolele 5 și 6 și anexa II,

¹ JO C 337, 20.9.2018, p. 120.

² Texte adoptate, P9_TA(2020)0327.

³ JO L 262, 7.10.2005, p. 1.

- având în vedere rapoartele anuale ale Comitetului consultativ privind conduita membrilor,
 - având în vedere rapoartele anuale privind aplicarea codului de conduită al membrilor Comisiei Europene, inclusiv avizele comitetului independent de etică,
 - având în vedere recomandările Ombudsmanului European din ancheta comună privind plângerile 194/2017/EA, 334/2017/EA și 543/2017/EA referitoare la gestionarea de către Comisia Europeană a angajării, după încheierea mandatului, a foștilor comisari, a unui fost președinte al Comisiei și la rolul „Comitetului său de etică”,
 - având în vedere recomandările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), ale Grupului de state împotriva corupției (GRECO) al Consiliului Europei și ale mai multor ONG-uri,
 - având în vedere Statutul funcționarilor Uniunii Europene și Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene, în special articolul 11, articolul 11 litera (a), articolul 12, articolul 12 literele (a) și (b), articolele 13, 15, 16, 17 și 19, articolul 21 litera (a), articolul 22 literele (a) și (c) și articolele 24, 27 și 40,
 - având în vedere competențele Comisiei pentru afaceri juridice din Parlamentul European prevăzute în anexa VI la Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere avizele Comisiei pentru afaceri juridice, Comisiei pentru control bugetar, Comisiei pentru afaceri economice și monetare și Comisiei pentru petiții,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale (A9-0260/2021),
- A. întrucât TUE prevede că „Uniunea respectă principiul egalității cetățenilor săi, care beneficiază de o atenție egală din partea instituțiilor, organelor și agențiilor sale”; întrucât acest lucru presupune că deciziile publice sunt luate în interesul binelui comun;
 - B. întrucât prin tratate a fost instituit un sistem de separare a puterilor între instituțiile Uniunii, prin care fiecărei instituții îi este atribuit un rol specific în cadrul structurii instituționale a Uniunii și în executarea sarcinilor ce îi sunt încredințate;
 - C. întrucât, deși fiecare instituție a UE are dreptul la suveranitate organizațională, toate instituțiile UE trebuie să întrunească cele mai înalte standarde de independență și imparțialitate;
 - D. întrucât TUE și TFUE prevăd un cadru european de guvernare bazat pe separarea puterilor, care stabilește drepturi și obligații clare pentru fiecare instituție;
 - E. întrucât independența, transparența și responsabilitatea instituțiilor publice, a aleșilor lor, a comisarilor și a funcționarilor sunt extrem de importante pentru a câștiga încrederea cetățenilor, care este necesară în funcționarea legitimă a instituțiilor democratice;
 - F. întrucât standardele etice aplicabile instituțiilor UE le depășesc, în multe privințe, pe cele aplicabile în instituțiile echivalente de la nivel național, dar nu au fost puse în

aplicare în mod satisfăcător;

- G. întrucât aplicarea cadrului de etică ar putea fi îmbunătățită;
- H. întrucât încrederea cetățenilor în instituțiile publice și în procesele decizionale reprezintă piatra de temelie a oricărei guvernări democratice și impune exemplaritate, integritate, transparență, răspundere și cele mai ridicate standarde în materie de comportament etic;
- I. întrucât, pentru a evita ca procesele democratice să fie deturnate în beneficiul intereselor private și pentru ca drepturile cetățenilor să fie pe deplin respectate, nu trebuie să existe influențe necorespunzătoare din partea grupurilor de interese, inclusiv sub formă de activități remunerate pentru deputații în Parlamentul European, cadouri sau invitații de călătorie, prin crearea unor așteptări privind viitoare locuri de muncă pentru deputați sau funcționari după ce aceștia își încheie mandatul sau își încheie activitatea ori prin utilizarea necorespunzătoare a informațiilor sau a contactelor;
- J. întrucât deficiențele actualului cadru de etică al UE decurg în mare parte din faptul că acesta se bazează pe o abordare de autoreglementare, din faptul că la nivelul UE nu există drept penal și că resursele și competențele pentru verificarea informațiilor sunt insuficiente; întrucât orice evoluție a cadrului de etică al UE trebuie să aibă un temei juridic clar și să respecte totodată separarea puterilor, astfel cum este prevăzută în tratate; întrucât crearea unui organism de etică independent ar putea contribui la consolidarea încrederii în instituțiile UE și a legitimității lor democratice;
- K. întrucât, în consecință, au apărut cazuri de comportament problematic; întrucât fiecare caz de conduită lipsită de etică și tratarea sa necorespunzătoare de către instituțiile UE afectează încrederea cetățenilor europeni în instituțiile UE și au contribuit la deteriorarea puternică a reputației Uniunii Europene;
- L. întrucât în special fenomenul „ușilor turnante” este în creștere accentuată; întrucât numeroși comisari și o treime din foștii deputați în Parlamentul European din legislatura 2014-2019 au fost recrutați de organizații incluse în registrul european de transparență; întrucât acest lucru implică riscuri legate de conflicte de interese cu domeniile legitime de competență ale statelor membre și ale instituțiilor UE și de divulgarea sau utilizarea necorespunzătoare a unor informații confidențiale, precum și riscul ca foștii membri ai personalului să își folosească contactele personale apropiate și prietenii cu foștii colegi în scopuri de lobby;
- M. întrucât cadrele actuale de norme etice la nivelul UE sunt adaptate la particularitățile fiecărei instituții a UE, ceea ce duce la procese și niveluri diferite de punere în aplicare chiar și a aceluiași Statut al funcționarilor UE în diferite instituții, agenții și organisme ale UE, creând astfel un sistem complex, care este greu de înțeles atât pentru cetățenii UE, cât și pentru cei care trebuie să respecte normele;
- N. întrucât Curtea de Conturi Europeană a subliniat, în Raportul său special nr. 13/2019, că în multe domenii există motive solide pentru a avea abordări armonizate în ceea ce privește abordarea aspectelor etice în cadrul instituțiilor UE; întrucât Ombudsmanul European și Curtea de Conturi Europeană au avertizat în mod repetat cu privire la deficiențe grave în politicile de prevenire a conflictelor de interese în instituțiile UE; întrucât atât Ombudsmanul, cât și Curtea de Conturi au exprimat preocupări deosebite

cu privire la absența unui cadru etic comun la nivelul UE, cu proceduri și canale de raportare clare; întrucât această problemă se referă în special la activitatea reprezentanților statelor membre în cadrul Consiliului, fiind necesar să abordeze conflictele de interese la nivel înalt, practica ușilor turnante și normele privind transparența; întrucât normele de etică ale UE nu sunt aliniate la Orientările OCDE pentru gestionarea conflictelor de interese în serviciul public;

- O. întrucât exemplul instituției „Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique” din Franța demonstrează că un organism unic și independent responsabil cu monitorizarea și aplicarea normelor de etică și cu aplicarea de sancțiuni în raport cu aceste norme pentru organismele publice este un instrument puternic și eficace, capabil să realizeze o reducere de durată a comportamentului lipsit de etică;
- P. întrucât echilibrul dintre competențele atribuite instituțiilor constituie o garanție fundamentală acordată de tratat cetățenilor UE;
- Q. întrucât doctrina Meroni, dezvoltată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), permite delegarea competențelor instituțiilor UE către organisme externe, inclusiv a competențelor care nu sunt încă exercitate; întrucât, potrivit CJUE, orice delegare de competențe trebuie să fie limitată și poate viza numai competențe clar stabilite, a căror utilizare trebuie să fie supravegheată în totalitate de instituțiile care acordă delegarea și nu poate viza competențe discreționare ce presupun o apreciere politică, pentru a nu pune în pericol echilibrul puterilor dintre instituții;
- R. întrucât, potrivit principiului atribuirii, instituțiile nu pot delega prin intermediul unui acord interinstituțional competențe pe care nu le dețin, de exemplu atunci când aceste competențe sunt conferite prin tratate Curții de Conturi sau au rămas la nivelul statelor membre;
- S. întrucât, în timpul examinării potențialelor conflicte de interese ale comisarilor desemnați în 2019, membrii Comisiei pentru afaceri juridice au subliniat limitările profunde ale actualei proceduri; întrucât printre aceste limitări se numără accesul la o gamă limitată de informații, timpul insuficient pentru examinare, absența competențelor de investigare și lipsa sprijinului din partea experților; întrucât articolul 17 alineatul (3) din TUE prevede că membrii Comisiei Europene sunt aleși „dintre personalitățile care prezintă toate garanțiile de independență”;
- T. întrucât cadrul etic strict existent pentru comisari trebuie să fie dezvoltat în continuare pentru a elimina lacunele legislative existente, cum ar fi inexistența unui statut al comisarilor; subliniază că acest proces este strâns legat de controlul și supravegherea parlamentară și consideră că trebuie elaborat un statut al comisarilor în conformitate cu procedura legislativă ordinară și invită Comisia să prezinte o propunere în acest sens;
- U. întrucât toți candidații cap de listă la alegerile europene din 2019 au susținut crearea unui organism de etică independent, comun tuturor instituțiilor UE; întrucât Președinta Comisiei a sprijinit acest lucru în orientările sale politice;
- V. întrucât libertatea deputaților în Parlamentul European de a-și exercita mandatul este în interesul cetățenilor pe care îi reprezintă;
- W. întrucât una dintre funcțiile principale ale Parlamentului, stabilită în TUE, este

exercitarea controlului politic;

- X. întrucât personalul din instituții este vizat de Statutul funcționarilor Uniunii Europene și Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene,
1. consideră că un organism european de etică unic și independent ar putea asigura mai bine punerea în aplicare consecventă și deplină a standardelor de etică în toate instituțiile UE, pentru a garanta că deciziile publice sunt luate pentru binele comun și pentru ca cetățenii să aibă încredere în instituțiile UE; propune încheierea unui acord interinstituțional (AII), în temeiul articolului 295 din TFUE, pentru înființarea unui organism european de etică independent pentru Parlament și Comisie, deschis participării tuturor instituțiilor, agențiilor și organismelor UE, și ca acest organism să ofere instituțiilor, agențiilor și organismelor participante și cursuri de formare și orientări active;

Principii

2. consideră că dispozițiile acestui AII trebuie să respecte următoarele dispoziții și principii:
 - (a) principiul bunei gestiuni financiare, care să asigure gestiunea eficientă și eficace a resurselor Uniunii;
 - (b) principiile atribuirii și separării puterilor;
 - (c) libertatea de a alege o ocupație și dreptul la muncă potrivit articolului 15 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;
 - (d) statul de drept și principiile europene fundamentale, precum prezumția de nevinovăție, dreptul de a fi ascultat și principiile legalității și proporționalității;
 - (e) Statutul deputaților și, în special, libertatea de a-și exercita mandatul, consacrată la articolul 2 din acesta;
 - (f) nicio suprapunere sau interferență cu activitatea Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF), a Parchetului European (EPPO), a Ombudsmanului European, a Curții de Conturi Europene sau a CJUE;
 - (g) dreptul de anchetă al Parlamentului European, astfel cum este consacrat la articolul 226 din TFUE;
3. consideră că, în cadrul atribuțiilor sale, inclusiv în ceea ce privește monitorizarea și investigarea, organismul ar trebui să se bazeze pe competențele existente ale instituțiilor pentru a solicita membrilor lor informații sau pe acordul autorităților naționale pentru a face schimb de informații; subliniază că Președintele Parlamentului, Colegiul Comisiei sau autoritatea respectivă a unei instituții participante vor rămâne responsabile de competența decizională finală până la o posibilă revizuire a normelor;
4. consideră că procedura urmată de organismul european de etică independent ar trebui să asigure un nivel adecvat de transparență, protejând în același timp garanțiile procedurale, astfel cum se prevede în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii

Europene, și că AII ar trebui să includă norme procedurale și un protocol adecvat de protecție a datelor, care să facă trimitere la acquis-ul existent al principiilor organismelor de etică existente ale UE, precum și la valorile comune ale UE (articolul 2 din TUE), la dreptul persoanei în cauză de a fi ascultată și de a face recurs, la obligația de a colabora și la cerințele de publicare;

Domeniul de aplicare și mandatul

5. consideră că noului organism european de etică ar trebui să i se delege o listă de sarcini convenite, pentru a putea propune norme etice și a oferi consiliere cu privire la normele etice pentru comisari, deputați în Parlamentul European și personalul instituțiilor participante înainte, în timpul și, în unele cazuri, după încheierea mandatului sau a serviciului, în conformitate cu normele aplicabile, inclusiv:
 - (a) Statutul deputaților în Parlamentul European (articolele 2 și 3);
 - (b) Regulamentul de procedură al Parlamentului [articolul 2, articolul 10 alineatele (5), (6) și (7), articolul 11, articolul 176 alineatul (1), anexa I (articolele 1-8) și anexa II];
 - (c) Regulamentul de procedură al Comisiei (articolul 9), codul său de conduită (articolele 2-13 și anexa II), precum și Decizia sa din 25 noiembrie 2014 privind publicarea informațiilor referitoare la reuniunile dintre membrii Comisiei și organizații sau persoane care desfășoară activități independente și aceeași decizie referitoare la directorii generali;
 - (d) articolele 11, 11a, 12, 12a, 12b, 13, 15, 16, 17, 19, 21a, 22, 22a, 22c, 24, 26, 27, 40, 43, 86, 90, 91a și anexa IX din Statutul funcționarilor, care se aplică *mutatis mutandis* tuturor membrilor personalului angajați de agențiile care au semnat AII;
 - (e) AII privind un registru de transparență obligatoriu.
6. consideră că membrii și personalul instituțiilor participante ar trebui să facă obiectul acordului înainte, în timpul și după încheierea mandatului sau a serviciului, în conformitate cu normele aplicabile; consideră că acest lucru ar trebui să se aplice deputaților în Parlamentul European, comisarilor și întregului personal al UE care intră sub incidența Statutului funcționarilor;
7. reamintește că, în ceea ce privește persoanele care fac obiectul Statutului funcționarilor, competența ar putea fi delegată organismului european de etică independent prin utilizarea clauzelor de autorizare de la articolul 2 alineatul (2) sau de la articolul 9 alineatul (1) sau ambele și ar urma să vizeze monitorizarea și aplicarea obligațiilor de etică, iar respectarea celorlalte obligații profesionale ar fi în continuare supravegheată de autoritățile împuternicite să facă numiri;
8. insistă ca AII să fie deschis participării tuturor instituțiilor și organismelor UE; subliniază că colegiitorii pot decide să oblige agențiile să participe la acord prin regulamentele lor de înființare; consideră că AII ar trebui să permită organismului de etică să facă schimb de informații cu autoritățile naționale, atunci când acest lucru este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor sale, dar tratând astfel de informații cu aceeași confidențialitate ca autoritatea de origine, de exemplu informații fiscale, date din

registre funciare și date deținute de organismele naționale de etică, precum și să exploreze cele mai bune practici și evaluări inter pares; consideră că, fără a aduce atingere principiilor generale prevăzute la alineatul (2) și atunci când acest lucru este relevant pentru îndeplinirea sarcinilor sale, organismul independent de etică ar trebui să aibă posibilitatea de a coopera și de a face schimb de informații cu organismele relevante ale UE, cum ar fi OLAF, Parchetul European, Ombudsmanul și Curtea de Conturi Europeană, în limitele mandatelor lor respective;

Competențe și prerogative

9. consideră că, fără a aduce atingere echilibrului dintre instituții, astfel cum este stabilit prin tratate, toate instituțiile participante ar trebui să încredințeze organismului european de etică, în cadrul autonomiei lor procedurale respective, pe de o parte un rol de prevenire prin sensibilizare și orientări etice și, pe de altă parte, un rol de control al conformității și de consiliere, alături de capacitatea de a emite recomandări în materie de etică, inclusiv privind conflictele de interese; consideră că competențele decizionale ar trebui să rămână în cadrul instituției respective până când organismului european de etică i se vor conferi competențe decizionale pe baza unui temei juridic adecvat; reamintește că sarcinile organismului european de etică ar urma să se limiteze la lista convenită de sarcini delegate de instituțiile participante și, prin urmare, nu ar aduce atingere și ar respecta pe deplin competențele OLAF, ale Parchetului European și ale jurisdicțiilor naționale legate de orice încălcare a legislației care intră în sfera lor de competență; subliniază că, pentru a monitoriza integritatea, Parlamentul ar trebui să comande în mod regulat studii care să definească integritatea cu un set de obiective și indicatori de performanță bine definiți și să raporteze cu privire la progresele înregistrate;
10. consideră că această capacitate de monitorizare ar trebui să includă, printre alte aspecte, posibilitatea de a verifica veridicitatea declarației de interese financiare, care ar trebui transmisă de către persoanele vizate direct organismului european de etică, dar și Parlamentului în cazul comisarilor desemnați, pentru a garanta că acestea ajung cât mai rapid cu putință la toți cei responsabili de controlul democratic și/sau public, astfel cum se prevede în normele aplicabile, de gestionarea conflictelor de interese, de normele privind activitățile de lobby, de verificările privind obligațiile de transparență, inclusiv în cadrul procedurii legislative, de verificarea respectării normelor în materie de „uși turnante” și, în general, de verificarea respectării tuturor codurilor de conduită și a normelor aplicabile în materie de transparență, etică și integritate;
11. ia act de faptul că, în instituțiile UE, diferitele măsuri legislative și celelalte dispoziții pentru prevenirea conflictelor de interese conțin definiții diferite ale termenului de „conflict de interese”; observă că o definiție are un caracter contextual și evolutiv și că transparența deplină nu garantează în mod necesar absența oricărui conflict de interese și nici câștigarea sau creșterea încrederii cetățenilor; remarcă faptul că aplicarea normelor etice și a răspunderii publice pentru conflictele de interese reprezintă o condiție prealabilă pentru încrederea cetățenilor în instituțiile publice;
12. reamintește că este important să se facă distincție între conflictele de interese care apar în cursul exercitării unei funcții și cele care apar ulterior și distincție între actele care sunt autorizate dacă sunt declarate și actele care nu sunt autorizate deloc;

13. subliniază că Parlamentul European a creat Comitetul consultativ pentru conduita deputaților, un organism care se ocupă de îndrumarea deputaților în interpretarea și aplicarea Codului de conduită; observă, de asemenea, că acesta analizează și eventualele încălcări ale Codului de conduită și oferă Președintelui consiliere cu privire la măsurile de luat atunci când este cazul; consideră că Parlamentul European ar trebui să dea un bun exemplu în ceea ce privește normele de etică și aplicarea lor;
14. este de părere că organismului european de etică ar putea să i se confere autoritate și asupra obligațiilor impuse de registrul de transparență și ar trebui să aibă în vedere o mai bună protecție a avertizorilor de integritate și o mai bună gestionare a conflictelor de interese în caz de corupție și fraudă;
15. consideră că organismului european de etică ar trebui să i se încredințeze sarcina de a dezvolta un portal public european cu informații relevante privind normele de etică, rapoarte privind bunele practici, studii și statistici, precum și o bază de date care să conțină declarațiile de interese financiare din toate instituțiile participante;
16. insistă ca organismul european de etică independent să aibă dreptul de a iniția anchete din proprie inițiativă și de a efectua investigații la fața locului și pe baza documentelor, pornind de la informațiile pe care le-a colectat sau pe care le-a primit de la terți, cum ar fi jurnaliști, mass-media, ONG-uri, avertizori de integritate, societatea civilă sau Ombudsmanul European; insistă asupra faptului că orice parte terță care sesizează cu bună credință organismul de etică independent trebuie să fie protejată, iar identitatea sa trebuie păstrată anonimă; consideră că, atunci când începe o investigație din proprie inițiativă, organismul trebuie să notifice, printr-un mesaj confidențial, persoana în cauză și autoritatea responsabilă cu aplicarea sancțiunilor în instituțiile respective; consideră că, într-un astfel de caz, autoritatea respectivă a acestei instituții, agenții sau organism poate solicita o explicație din partea organismului;
17. subliniază că solicitarea de documente fiscale și evidențe bancare reprezintă intervenții care țin de dreptul privat, pentru care trebuie să existe acuzații serioase, care intră în sfera de competență a OLAF;
18. insistă că este necesar ca organismul să protejeze avertizorii de integritate, în special pe funcționarii publici europeni, astfel încât aceștia să își poată exprima preocupările legate de posibilele încălcări ale normelor, fără teamă de represalii; sugerează, în acest sens, ca organismul să supravegheze mecanismele de depunere a plângerilor interne și confidențiale care intră sub incidența Statutului funcționarilor Uniunii Europene și a Regimului aplicabil celorlalți agenți; reamintește că numai un mediu de lucru sigur și protector va permite funcționarilor publici să își exprime preocupările și, astfel, să contribuie la buna desfășurare a activității organismului de etică independent;
19. consideră că, pentru a fi pe deplin eficient, organismul ar trebui să contopească funcțiile organelor de etică existente; consideră că organismul ar trebui să ofere consiliere deputaților în Parlamentul European sau comisarilor atunci când aceștia solicită îndrumări cu privire la aspecte de etică; consideră că organismul ar trebui să emită recomandări de sancțiuni adresate autorității împuternicite să facă numiri în ceea ce privește obligațiile etice ale personalului și că, în ceea ce privește deputații în Parlamentul European sau comisarii, organismul ar trebui să adreseze recomandări autorităților responsabile ale instituțiilor participante respective; recomandă ca

organismul de etică să emită recomandări care pot servi drept precedente în cazuri identice sau similare; consideră că acest lucru va asigura eficiența, coerența și previzibilitatea și va reduce semnificativ volumul de muncă, în special în ceea ce privește chestiunile legate de personal, în cazul în care vor exista numeroase cazuri similare;

20. consideră că organismul european de etică ar trebui să promoveze integritatea și să i se încredințeze atribuții consultative, pentru a oferi consiliere de încredere și fiabilă oricărei persoane și/sau instituții care relevă de domeniul său de competență și care dorește să solicite interpretarea unui standard etic în legătură cu conduita adecvată într-un caz specific; consideră că, pentru a garanta aplicarea consecventă a standardelor etice și previzibilitatea, avizele organismului european independent de etică ar trebui să fie obligatorii pentru evaluările aceleiași chestiuni;
21. reamintește că confirmarea de către Comisia pentru afaceri juridice a absenței oricărui conflict de interese este o precondiție esențială pentru numirea comisarilor desemnați și că Comisia pentru afaceri juridice dispune de atribuția clară de a-i respinge pe comisarii desemnați în cazul cărora a fost identificat un conflict de interese;
22. reamintește că Parlamentul poate retrage încrederea acordată unui anumit membru al Comisiei, după care Președintele Comisiei fie solicită demisia acestuia, fie își explică refuzul de a proceda astfel în fața Parlamentului în următoarea perioadă de sesiune, în conformitate cu punctul 5 din Acordul interinstituțional din 20 noiembrie 2010;
23. consideră că examinarea declarațiilor depuse de comisarii desemnați pentru a verifica dacă există conflicte de interese este de o importanță instituțională și democratică fundamentală și ar trebui realizată cu maximă atenție, angajament și simț al răspunderii, printr-o interpretare total obiectivă, democratică și independentă; consideră că normele privind examinarea potențialelor conflicte de interese ar trebui să se aplice și declarației Președintelui ales al Comisiei Europene;
24. subliniază că decizia privind conflictele de interese ale comisarilor desemnați înainte de audieri rămâne o competență democratică și instituțională a Comisiei pentru afaceri juridice a Parlamentului; subliniază, în această privință, că viitorului organism european de etică independent ar trebui să i se acorde competențe de investigare adecvate, precum și competența de a solicita și de a avea acces la documente administrative, pentru a-i permite să efectueze evaluări bine fundamentate și documentate; evidențiază că, în procesul de verificare a incidenței unui conflict de interese, trebuie respectate integral normele privind confidențialitatea, respectarea vieții private și protecția datelor cu caracter personal; este de părere că Comisia pentru afaceri juridice ar trebui să aibă la dispoziție mai mult timp și că, păstrându-și competența deplină în această privință, ar trebui să ia deciziile cu privire la existența sau inexistența conflictelor de interese ale comisarilor desemnați după ce primește o recomandare fără caracter obligatoriu, precisă și motivată din partea de organismului european de etică, ceea ce i-ar întări acțiunile; consideră că, în cele din urmă, Comisia pentru afaceri juridice ar trebui să organizeze o dezbatere a recomandărilor organismului european de etică independent; consideră că recomandările ar trebui publicate împreună cu declarațiile de interese financiare ale comisarilor desemnați; consideră că, dincolo de controlul declarațiilor comisarilor desemnați de către Comisia pentru afaceri juridice, examinarea conflictelor de interese ar trebui efectuată, în general, înainte, în timpul și după exercitarea unei funcții publice

sau ocuparea unui post public, pentru toate instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii; consideră, de asemenea, că aceasta ar trebui să dispună de resurse, instrumente și competențe suficiente pentru a face verificări încrucișate și a localiza informațiile necesare, precum și pentru a solicita informații suplimentare dacă este necesar;

Componența

25. consideră că organismul de etică ar trebui să fie compus din nouă membri, trei selectați de Comisie, trei aleși de Parlament și trei desemnați de jure dintre foștii judecători ai CJUE, ai Curții de Conturi și foștii ombudsmani europeni; consideră că, în ceea ce privește chestiunile legate de personal, ar trebui incluși reprezentanți ai personalului din instituția la care lucrează persoana în cauză; subliniază că anexa II la Statutul funcționarilor ar trebui modificată în consecință;
26. consideră că membrii săi trebuie să fie independenți, aleși pe baza competențelor, experienței și calităților lor profesionale, precum și a integrității lor personale, să aibă un bilanț impecabil al comportamentului etic și să prezinte o declarație privind absența conflictelor de interese; consideră că componența organismului ar trebui să fie echilibrată din punctul de vedere al genului; subliniază că toți membrii trebuie să fie independenți în îndeplinirea sarcinilor care le revin; consideră că membrii ar trebui aleși pentru o perioadă de șase ani și ar trebui să fie reînnoiți cu o treime din doi în doi ani;
27. propune ca responsabilul cu etica să aibă sarcina de a verifica declarațiile candidaților; consideră că membrii ar trebui să lucreze într-un spirit de colaborare și să aibă coerență în analizele și recomandările lor; solicită să se garanteze echilibrul de gen în componența organismului;
28. consideră că componența organismului de etică ar trebui să fie însoțită de un cadru pentru exercitarea mandatului, precum și de o procedură de încheiere a mandatului;
29. sugerează, pentru a asigura un sprijin larg, ca Parlamentul să aleagă membrii organismului cu sprijinul unei largi majorități, posibil în mod similar cu procedura pentru membrii Autorității pentru partidele politice europene și fundațiile politice europene sau cu deciziile privind Premiul Saharov;
30. sugerează ca fiecare instituție să aleagă acești membri în special dintre foștii judecători ai CJUE, foștii președinți ai OLAF și ai Curții de Conturi, foștii sau actualii membri ai instanțelor supreme din statele membre, foștii membri ai Parlamentului European, foștii membri ai personalului instituțiilor și organismelor participante, foștii ombudsmani ai UE și membrii autorităților de etică din statele membre; sugerează, de asemenea, ca organismul să aleagă un președinte și doi vicepreședinți dintre membrii săi; subliniază că acest lucru nu trebuie să aducă atingere dreptului personalului de a-și organiza ei înșiși reprezentanții atunci când este vorba de chestiuni legate de personal;
31. insistă că este necesar să se garanteze diversitatea profilurilor și expertiza independentă a membrilor; sugerează ca prezența foștilor deputați în Parlamentul European și a comisarilor să se limiteze la o treime din componența organismului;
32. recomandă ca acest colegiu să fie sprijinit de un secretariat care să dispună de resurse umane, materiale și financiare proporționale cu mandatul și sarcinile sale, inclusiv de un ofițer de etică responsabil cu formarea în materie de etică și care să ofere consiliere în

cadrul organismului european de etică independent; consideră că punerea în comun a bugetelor și a personalului alocat în prezent diferitelor organisme de etică europene în momentul fuzionării acestora ar permite îmbunătățirea eficienței în utilizarea resurselor și ar putea reduce costurile;

Proceduri

33. consideră că înființarea unui organism european de etică ar contribui la construirea unei culturi instituționale bazate în mod fundamental pe prevenire, sprijin și transparență; propune, în acest scop, o abordare în două etape prin care, în cazul în care organismul european de etică constată o încălcare sau o posibilă încălcare a normelor de etică, să recomande mai întâi, într-un anumit termen, măsuri pentru a pune capăt încălcării; consideră că această primă etapă preventivă ar asigura confidențialitatea și caracterul secret, precum și dreptul persoanei de a fi audiată și de a respinge acuzațiile; sugerează că, în cazul în care persoana în cauză refuză să ia măsurile adecvate, iar încălcarea persistă, organismul european de etică ar trebui să formuleze o recomandare motivată privind măsurile de sancționare și să transmită toate informațiile relevante cu privire la caz autorității competente, care va decide cum să dea curs recomandării în termen de 20 de zile lucrătoare;
34. consideră că, la sfârșitul acestei perioade, recomandarea motivată a organismului de etică independent, fără a aduce atingere Regulamentului general privind protecția datelor și drepturilor personale, ar trebui făcută publică, împreună cu decizia autorității competente, care ar trebui să ofere o explicație în cazul în care recomandările nu sunt pe deplin respectate; este de părere că, drept o primă măsură, publicarea sau transmiterea recomandărilor și deciziilor ar putea constitui o formă de sancțiune în sine; subliniază că acest organism nu poate să înlocuiască CJUE; sugerează că, în cazuri excepționale, atunci când autoritatea competentă justifică în mod corespunzător faptul că este nevoie de mai mult timp pentru investigarea cazului, aceasta poate solicita organismului de etică să își prelungească termenul pentru luarea unei decizii cu până la 20 de zile lucrătoare; consideră că această abordare în două etape ar trebui să se aplice ori de câte ori nu există motive întemeiate să se creadă că persoana a acționat cu rea-credință și recomandă ca orice încălcare intenționată, neglijență gravă, ascundere de probe, neconformitate sau lipsă de cooperare să fie considerate factori agravanți în ceea ce privește recomandările de sancționare, chiar și atunci când încălcarea în sine a încetat;
35. solicită dispoziții clare care să acorde persoanei în cauză dreptul de a contesta orice astfel de decizie luată de Președinte, cu respectarea deplină a principiilor de bază ale statului de drept;
36. consideră că organismul european de etică ar trebui să decidă cu majoritatea simplă a membrilor săi, ca regulă generală;
37. insistă că trebuie aplicate procedurile prevăzute în tratate, cum ar fi transferul investigațiilor de către Curtea de Conturi Europeană către OLAF și CJUE;

Dispoziții generale

38. consideră că organismul european de etică ar trebui să realizeze studii și să compileze statistici anuale privind declarațiile de interese financiare, cazurile de tip „ușă turnantă” și alte informații relevante și ar trebui să publice un raport anual care să conțină

informații cu privire la îndeplinirea sarcinilor sale și, dacă este cazul, recomandări pentru îmbunătățirea standardelor etice, iar acest raport să fie prezentat Parlamentului; recomandă ca raportul anual să includă numărul de cazuri investigate, instituțiile din care provin persoanele, tipul de încălcări în cauză, timpul necesar procedurilor, termenul în care s-a pus capăt încălcării, proporția sancțiunilor decise și recomandările;

39. consideră că în AII ar trebui inclusă o clauză de revizuire care să garanteze că, cel târziu la doi ani de la instituirea sa, instituțiile participante sunt în măsură să adopte o evaluare a activităților organismului de etică, inclusiv o analiză a funcționării normelor și a procedurilor și a experienței dobândite în aplicarea acestora; subliniază, în special, că această clauză de revizuire ar trebui să se axeze pe evaluarea eficacității punerii în aplicare a mandatului organismului european de etică și că evaluarea Parlamentului ar trebui să țină seama de contribuțiile provenite de la însuși organismul de etică;
40. consideră că noul organism european de etică ar trebui să aibă competența de a contribui cu propuneri la elaborarea și actualizarea periodică a unui cadru etic comun pentru instituțiile UE, inclusiv a unor norme comune și a unui model comun de declarații de interese financiare, într-un format care să poată fi citit automat, precum și competența de a prezenta o propunere de modificare a competențelor proprii, pe care să o prezinte Parlamentului European; consideră că standardele etice ale tuturor instituțiilor, agențiilor și organismelor ar trebui armonizate cât mai curând posibil; este de părere că trebuie elaborat un statut al comisarilor în conformitate cu procedura legislativă ordinară;
41. sugerează ca organismul de etică independent să lucreze la elaborarea unei definiții comune a conflictului de interese în cadrul instituțiilor europene, pe baza celor mai înalte standarde; subliniază că numeroase state membre au prevederi exigente; ia act de definiția dată de OCDE conflictului de interese: „atunci când o persoană fizică sau o companie (privată sau publică) este în poziția în care își exploatează profesia sau funcția oficială în orice fel în folosul personal sau corporativ”;
42. solicită transparență deplină privind toate reuniunile la care participă sau în care este implicat organismul de etică, organizate cu actori privați și reprezentanți ai acestora, atât organizații cu scop lucrativ, cât și non-profit;
43. insistă asupra faptului că, fără a aduce atingere competențelor Parlamentului menționate la punctul 24, recomandările organismului european de etică ar trebui să fie justificate în mod corespunzător, bine documentate și disponibile pentru membrul sau membrul personalului și instituția în cauză; consideră că instituțiile participante ar trebui să se angajeze să coopereze pe deplin în toate procedurile care intră sub incidența AII convenit, în special să comunice organismului european independent de etică toate informațiile și documentele necesare pentru controlul corespunzător al normelor de etică; subliniază că activitățile organismului de etică ar trebui să poată face obiectul unor plângeri adresate Ombudsmanului UE și că deciziile instituțiilor participante bazate pe recomandări ar trebui să facă în continuare obiectul unui control în fața CJUE;
44. consideră că subiecte precum îmbunătățirea integrității, transparenței, responsabilității și cele mai înalte standarde de comportament etic în instituțiile UE și în procesele decizionale ale UE ar trebui să fie discutate la Conferința privind viitorul Europei; subliniază că aceasta este o oportunitate pentru cetățenii UE de a dezbate revizuirea

tratatului și că acest lucru ar asigura un temei juridic clar pentru a introduce un astfel de organism european de etică independent pentru toate instituțiile, prin intermediul procedurii legislative ordinare;

45. invită organismul de etică independent să dea un exemplu de transparență publicând toate recomandările, rapoartele anuale, deciziile și cheltuielile într-un format de date deschis, care să poată fi citit automat și care să fie disponibil pentru toți cetățenii, respectând normele aplicabile de protecție a datelor; recomandă insistent ca orice software conceput pentru a asigura respectarea standardelor etice în administrația publică a UE să fie pus la dispoziție pe baza unei licențe software gratuite și cu sursă deschisă și să fie partajat cu toate instituțiile din Europa care doresc să-l utilizeze; invită la o cooperare strânsă cu Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor în acest sens;
46. invită statele membre să se asigure că cazurile penale legate de încălcarea normelor de integritate, în special cele în care sunt implicați deputați în Parlamentul European și politicieni naționali care joacă un rol în procesul de elaborare a politicilor UE, sunt tratate în mod eficient și fără întârzieri nejustificate;

o

o o

47. regretă și este îngrijorat de faptul că nu s-au luat în considerare și nu s-au aplicat măsuri de prevenire și de evitare a conflictelor de interese în cadrul procedurii Comisiei privind licitațiile publice;
48. constată că aplicarea normelor existente pentru comisari, deputații în Parlamentul European și funcționarii UE prezintă prea multe deficiențe; reamintește că, potrivit unui raport elaborat de Transparency International UE, la începutul anului 2017, peste 50 % dintre foștii comisari și 30 % dintre foștii deputați în Parlamentul European care s-au retras din politică lucrau pentru organizații înregistrate în Registrul de transparență al UE; subliniază că, mai ales în cazul membrilor aleși, sunt necesare transparența și responsabilitatea în ceea ce privește angajamentele personale și financiare; subliniază că aspectele legate de transparență și integritate la nivelul UE și la nivel național sunt strâns legate între ele; sprijină, prin urmare, activitatea Grupului de state împotriva corupției (GRECO) al Consiliului Europei și invită statele membre să pună în aplicare recomandările acestuia, în special cele privind crearea unui cod de conduită strict pentru politicienii naționali și introducerea de norme privind situațiile ulterioare ocupării unei funcții publice;
49. solicită consolidarea cadrului de reglementare și de aplicare existent pentru conflictele de interese atât premergătoare, cât și ulterioare ocupării unei funcții publice, pentru a stabili limite adecvate, clare, obligatorii și proporționale între sectorul public și sectoarele privat și nonprofit, și pentru a îmbunătăți astfel credibilitatea procesului de decizie al UE în ochii publicului larg;
50. subliniază că situațiile apărute după ocuparea unei funcții publice și conflictele de interese de tip „ușă turnantă” sunt preocupări recurente, de natură sistematică, precum și o problemă comună pentru instituțiile, organismele, oficiile și agențiile din toată UE; recomandă adoptarea unor perioade armonizate și adecvate de incompatibilitate pentru toate instituțiile UE și consolidarea respectării lor; consideră că situațiile de conflicte de

interese pun în pericol integritatea instituțiilor și agențiilor UE, afectând încrederea cetățenilor în acestea; subliniază că legislația UE și codurile de conduită relevante trebuie aliniată și aplicată, inclusiv pentru a impune transparența deplină a locurilor de muncă și a proiectelor preluate de înalți funcționari ai UE după ce au părăsit funcția publică, precum și în ceea ce privește orice altă activitate secundară desfășurată de deputații în Parlamentul European; consideră că normele privind prevenirea conflictelor de interese după exercitarea unei funcții sau ocuparea unui post public ar trebui să fie aplicabile într-un interval de timp rezonabil, cu respectarea normelor privind compensarea adecvată; subliniază că este necesar să se învețe din cele mai bune practici din statele membre care au deja autorități naționale de etică cu experiență în domeniu; subliniază că practicile naționale sunt diferite în ceea ce privește aplicarea standardelor etice; constată că, în unele state membre, reprezentanții aleși nu au voie să voteze cu privire la chestiuni în care au un interes personal și, în consecință, solicită deputaților în PE să nu accepte să fie raportori în cazuri similare; reamintește, în acest context, dispozițiile articolelor 2 și 3 din Codul de conduită a deputaților în Parlamentul European în materie de interese financiare și conflicte de interese;

51. subliniază că Ombudsmanul European se ocupă de plângerile privind conflictele de interese în absența unui mecanism dedicat acestei sarcini, în plus față de celelalte misiuni ale sale și fără a dispune de mijloace și competențe adecvate pentru a-și aplica deciziile;
52. subliniază că un organism european de etică independent nu va fi suficient singur pentru a aborda eficient situațiile de conflict de interese din instituțiile și agențiile UE; consideră că revizuirea normelor UE în materie de etică și integritate ar putea include măsuri precum prelungirea perioadei de notificare și de incompatibilitate pentru înalții funcționari în mod proporțional, de la caz la caz, garantând totodată egalitatea de tratament în conformitate cu articolul 15 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, consolidarea Directivei 2014/24/UE privind achizițiile publice, cesionarea obligatorie a intereselor în cadrul întreprinderilor care sunt supuse autorității instituției căreia îi aparține un funcționar nou-desemnat sau care au relații cu instituția respectivă, recuzarea obligatorie atunci când este vorba de chestiuni care afectează un fost angajator din sectorul privat și interdicția ca comisari sau înalți funcționari ai instituțiilor UE să dețină în mod individual acțiuni cât timp sunt în funcție; își reiterează invitația adresată Comisiei de a lua în considerare propunerea unei revizui a cadrului juridic relevant;
53. este de părere că, dacă se bazează pe o procedură obiectivă cu criterii clare, prelungirea perioadelor de incompatibilitate pentru înalții funcționari care părăsesc o agenție sau o instituție sunt măsuri juridice justificate pentru a proteja interesul public și integritatea organismelor publice;
54. își exprimă preocuparea cu privire la procedurile de numire a înalților funcționari ai UE, gestionarea conflictelor de interese în cazul comisarilor și a cazurilor de încălcare de către deputați a codului de conduită a deputaților în Parlamentul European, precum și cu privire la verificările ce vizează obligațiile în materie de transparență și la verificarea conformității cu normele privind „ușile turnante”;
55. consideră că instituțiile UE trebuie să aplice cele mai stricte standarde de etică pentru a evita orice caz de „uși turnante” și orice conflict de interese, inclusiv în ceea ce privește

numirile în funcții de conducere în instituțiile și agențiile UE;

56. consideră că procedurile de selecție a candidaților pentru funcțiile de conducere ar trebui realizate pe baza unor criterii pe deplin obiective și ar trebui să fie perfect transparente pentru publicul larg; subliniază că ar trebui să fie instituit un cadru pentru adresarea de întrebări și obiecții și ar trebui să existe proceduri deschise de monitorizare și posibilitatea de a anula deciziile care se dovedesc a fi insuficient de transparente și de integre; insistă ca aceste proceduri să fie evaluate în mod periodic, pentru a li se monitoriza eficacitatea și pentru a fi îmbunătățite, dacă este necesar;
57. subliniază că Parlamentul trebuie să aibă un rol esențial în procesul de îmbunătățire a actualului sistem de control al aspectelor etice la nivelul UE, care se aplică tuturor instituțiilor, agențiilor și organismelor UE, cu scopul de a crește încrederea populației în procesele decizionale ale UE;
58. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Necesitatea unui organism european de etică

Drepturile egale ale cetățenilor, încrederea cetățenilor în instituțiile publice și în procesele democratice, garanțiile solide că deciziile publice sunt luate în interesul general, pe baza rezultatelor alegerilor și a majorităților politice, precum și integritatea funcționarilor publici - acestea sunt caracteristici esențiale ale oricărui sistem democratic funcțional.

Aceasta necesită norme de etică ireproșabile și pe deplin puse în practică, aplicabile instituțiilor și funcționarilor publici și proceselor decizionale.

Standardele de etică ale UE depășesc, în multe privințe, normele naționale și regionale. Din păcate, sistemul UE de supraveghere etică se bazează exclusiv pe o abordare de autoreglementare. Fiecare instituție își elaborează propriile norme și își organizează aplicarea la nivel intern, ceea ce înseamnă că aplicarea normelor etice nu este strict separată de procesele politice.

În cele din urmă, resursele umane și financiare și competențele sistemului actual îi limitează capacitatea de a verifica informațiile și de a investiga cazurile de posibile încălcări.

De aceea, un organism european de etică unic și independent reprezintă un pas necesar pentru a asigura implementarea consecventă și deplină a standardelor de etică în toate instituțiile UE. Dotat cu suficiente competențe și resurse, conceput pentru a oferi analize independente, un organism european de etică ar garanta că deciziile publice sunt determinate exclusiv de procese democratice, că sunt luate în lumina binelui comun și ar contribui la recâștigarea și menținerea încrederii cetățenilor în instituțiile europene.

La alegerile europene din 2019, toți candidații cap de listă au sprijinit crearea unui organism de etică independent, comun tuturor instituțiilor UE. Președinta Comisiei a promis o astfel de autoritate independentă de etică înainte de a fi aleasă și a încredințat ulterior vicepreședintei Věra Jourová înființarea acestuia. De asemenea, Parlamentul European a sprijinit recent acest punct de vedere în rezoluția sa referitoare la bilanțul alegerilor europene din 2019.

Prezentul raport își propune să demareze activitatea de elaborare a unui model care ar putea fi acceptabil pentru toate instituțiile UE, oferind, în același timp, condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale.

Modelul propus de raportor:

- **Temeiul juridic**

Pentru a crea acest organism european de etică independent, raportorul propune încheierea unui acord interinstituțional între instituțiile participante, în temeiul articolului 295 din TFUE, care să înceapă cel puțin cu Parlamentul și Comisia și să fie deschis participării tuturor instituțiilor, agențiilor și organismelor care doresc să se alăture în orice moment.

Alegerea acestui temei juridic rezultă dintr-o evaluare aprofundată a diferitelor opțiuni care ar fi putut fi avute în vedere, cum ar fi abilitarea structurilor existente precum OLAF,

Ombudsmanul UE sau Curtea de Conturi sau folosirea unui temei juridic diferit (cum ar fi articolul 298 din TFUE sau articolul 352 din TFUE).

Din punct de vedere procedural, precum și din perspectiva domeniului de aplicare și a competențelor, niciuna dintre aceste opțiuni alternative nu pare să fie satisfăcătoare.

Prin urmare, raportorul consideră că folosirea unui AII, în temeiul articolului 295 din TFUE, este, atât din punct de vedere juridic, cât și practic, cel mai bun mod de a înființa un organism european de etică independent, capabil să remedieze unele dintre deficiențele actuale și să asigure funcționarea sistemului UE de supraveghere etică.

- **Competențe:**

În acord cu doctrina Meroni, raportorul sugerează să se acorde organismului european de etică independent competențe de a monitoriza implementarea standardelor de etică aplicabile instituțiilor participante, precum și prerogative de consiliere și de investigare.

Acest model nu ar depinde de competențe suplimentare, deoarece toate competențele pe care acest organism le-ar avea există deja și se află în cadrul instituțiilor în cauză.

În ceea ce privește sarcinile de consiliere, raportorul sugerează să se încredințeze organismului european de etică independent sarcina de a oferi consiliere oricărei persoane care relevă de domeniul său de aplicare și care ar solicita interpretarea unui standard etic în legătură cu un anumit comportament.

Raportorul indică, de asemenea, că s-ar putea acorda organismului european de etică independent autoritate asupra registrului de transparență al UE.

În cele din urmă, deciziile organismului european de etică independent ar putea să facă obiectul unor plângeri adresate Ombudsmanului UE, precum și să facă obiectul unui control juridic din partea Curții de Justiție a UE.

- **Componența:**

Pentru a asigura eficiența și integritatea organismului nou-creat, raportorul propune ca organismul european de etică independent să fie compus din nouă membri independenți, dintre care trei să fie aleși de Comisie, trei să fie aleși de Parlament și trei să fie membri de jure din rândul foștilor președinți ai Curții de Justiție, ai Curții de Conturi Europene și al foștilor ombudsmani.

Membrii ar urma să fie aleși de fiecare instituție pe baza competenței, experienței și calităților lor profesionale, precum și a integrității lor personale. Aceștia ar trebui să aibă un istoric impecabil al comportamentului etic și să nu fie afectați de niciun conflict de interese. Acești membri independenți ar putea fi aleși în special dintre foștii judecători ai CJUE, foștii sau actualii membri ai instanțelor supreme din statele membre, foștii deputați în Parlamentul European, foștii membri ai personalului instituțiilor și organismelor participante, foștii ombudsmani ai UE și membrii autorităților de etică din statele membre. Organismul ar putea să aleagă un președinte și doi vicepreședinți dintre membrii săi.

Raportorul insistă, de asemenea, asupra faptului că componența organismului european de etică independent ar trebui să fie echilibrată din punctul de vedere al genului.

Organismul european de etică independent ar urma să fie asistat de un secretariat, dotat cu resursele umane și financiare corespunzătoare sarcinilor sale. Raportorul consideră că punerea în comun a resurselor actuale responsabile cu supravegherea etică din cadrul instituțiilor participante ar putea permite instituțiilor să sporească eficiența utilizării resurselor lor respective.

- **Proceduri eficiente și un echilibru adecvat între normele de confidențialitate și cerințele în materie de transparență**

Pentru a se ajunge la un echilibru corect între confidențialitatea anumitor informații și transparență, raportorul sugerează ca organismul european de etică independent să aplice, în caz de încălcare sau de încălcare potențială, o abordare în două etape.

În această abordare, în cazul în care organismul constată o încălcare sau o posibilă încălcare a normelor de etică, ar putea mai întâi să recomande măsuri pentru a pune capăt încălcării. Această etapă preventivă ar trebui să asigure confidențialitatea și dreptul persoanei de a fi audiată. Aceasta ar rezolva situațiile în care persoanele fizice, cu bună-credință și din greșeală, au încălcat normele de etică aplicabile, dar au pus în aplicare recomandările organismului european de etică pentru a pune capăt încălcării.

În cazul în care persoanele în cauză refuză să ia măsurile adecvate, organismul european de etică independent ar trebui să facă publice informațiile relevante referitoare la caz și să decidă, dacă este cazul, cu privire la sancțiuni.

Concluzie:

Raportorul consideră că modelul propus asigură echilibrul corect între eficiența organismului, căruia i se vor încredința competențe adecvate, și fezabilitatea proiectului, care este solid din punct de vedere juridic și se poate baza doar pe bunăvoința instituțiilor UE.

Atunci când va fi convenit, acest acord interinstituțional va permite UE să se doteze cu un mecanism de sine stătător pentru a asigura respectarea deplină a standardelor etice și respectarea valorilor și principiilor pe care acestea le exprimă în viața de zi cu zi a Uniunii noastre.

ANEXĂ: LISTA ENTITĂȚILOR SAU PERSOANELOR DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII

Următoarea listă este întocmită în mod absolut voluntar, exclusiv pe răspunderea raportorului. Raportorul a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane la pregătirea proiectului de raport:

Entitatea și/sau persoana
Transparency International (TI EU) 1.12.2020
Corporate Europe Observatory 1.12.2020
Access Info Europe 1.12.2020
The Good Lobby 1.12.2020
Europe's Media Lab 19.11.2020
Transparency International Berlin-Brandenburg 17.11.2020
Markus Frischhut, MCI Management Center Innsbruck
Transparency International Ireland 5.03.2020
Transparency International Ireland 12.05.2020
Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique
Canadian Ethics Commissioner
Society of European Affairs Professionals (SEAP) 20.05.2020
Bundesverband der Deutschen Industrie e.V. (BDI) 7.02.2020
Alberto Alemanno, HEC Paris
European Commission's Unit Ethics, Good Administration & Relations with the European ombudsman (SG.DSG1.C.2)
European Parliament's Advisory Committee on the Code of Conduct for Members

25.2.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI JURIDICE

destinat Comisiei pentru afaceri constituționale

referitor la consolidarea transparenței și a integrității în instituțiile UE prin crearea unui organism european de etică independent (2020/2133(INI))

Raportor pentru aviz (*): Stéphane Séjourné

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 57 din Regulamentul de procedură

SUGESTII

Comisia pentru afaceri juridice recomandă Comisiei pentru afaceri constituționale, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. ia act de faptul că, în instituțiile UE, diferitele măsuri legislative și celelalte dispoziții pentru prevenirea conflictelor de interese conțin definiții diferite ale termenului de „conflict de interese”; consideră, prin urmare, că termenul ar trebui înțeles uniform, ca fiind un conflict între datoria publică – responsabilitățile profesionale și oficiale - și interesele private ale unui funcționar sau decident public, în care funcționarul public are interese private care ar putea influența necorespunzător exercitarea atribuțiilor și a responsabilităților sale oficiale; observă, cu toate acestea, că o definiție de acest tip are un caracter contextual și evolutiv și că transparența deplină nu garantează în mod necesar absența oricărui conflict de interese și nici câștigarea sau creșterea încrederii cetățenilor; remarcă faptul că aplicarea normelor etice și a răspunderii publice pentru conflictele de interese reprezintă o condiție necesară pentru încrederea cetățenilor în instituțiile publice;
2. ia act de multitudinea de abordări juridice existente cu privire la semnificația și aplicabilitatea noțiunii de conflict de interese; atrage atenția asupra interesului presant al instituțiilor UE de a crește eficiența standardelor și regulilor de etică și transparență; constată, de asemenea, că instituțiile europene au o abordare fragmentată asupra prevenirii conflictelor de interese și că fiecare instituție își aplică propriile reguli; consideră că înființarea unui nou organism independent al UE pentru etică ar putea contribui la o interpretare armonizată a regulilor existente, precum și la o mai bună aplicare a acestora; observă că Parlamentul European a creat Comitetul consultativ pentru conduita deputaților, un organism care se ocupă de îndrumarea deputaților în interpretarea și aplicarea Codului de conduită; observă, de asemenea, că acesta analizează și eventualele încălcări ale Codului de conduită și oferă Președintelui

consiliere cu privire la măsurile de luat atunci când este cazul; consideră că Parlamentul European ar trebui să dea un bun exemplu în ceea ce privește normele de etică și aplicarea lor;

3. reamintește că Comisia pentru afaceri juridice este comisia competentă pentru examinarea potențialelor conflicte de interese ale comisarilor desemnați, pentru Statutul deputaților și Statutul funcționarilor Uniunii Europene, pentru privilegiile și imunitățile, precum și pentru verificarea prerogativelor deputaților, astfel cum se prevede în anexa VI la Regulamentul de procedură al Parlamentului European; reamintește că confirmarea de către Comisia pentru afaceri juridice a absenței oricărui conflict de interese este o condiție esențială pentru numirea comisarilor desemnați și că Comisia pentru afaceri juridice dispune de atribuția clară de a-i respinge pe comisarii desemnați în cazul cărora a fost identificat un conflict de interese; subliniază că această dispoziție ar trebui interpretată ținând seama de standardele etice stabilite la articolul 17 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, care prevede că membrii Comisiei Europene trebuie aleși „dintre personalitățile care prezintă toate garanțiile de independență”;
4. reamintește că Parlamentul poate retrage încrederea acordată unui anumit membru al Comisiei, după care Președintele Comisiei fie solicită demisia acestuia, fie își explică refuzul de a proceda astfel în fața Parlamentului în următoarea perioadă de sesiune, în conformitate cu punctul 5 din Acordul interinstituțional din 20 noiembrie 2010¹;
5. observă că, în cursul examinării potențialelor conflicte de interese ale comisarilor desemnați în 2019, membrii Comisiei pentru afaceri juridice au evidențiat limitările profunde ale actualei proceduri; constată, de asemenea, că aceste limitări includ accesul doar la o gamă limitată de informații, timpul insuficient pentru examinare, absența competențelor de investigare și lipsa sprijinului din partea experților; consideră că examinarea declarațiilor comisarilor desemnați pentru a verifica dacă există conflicte de interese este de o importanță instituțională și democratică fundamentală și ar trebui realizată cu maximă atenție, angajament și simț al răspunderii, printr-o interpretare total obiectivă, democratică și independentă; consideră că normele privind examinarea potențialelor conflicte de interese ar trebui să se aplice și declarației președintelui ales al Comisiei Europene;
6. consideră, de asemenea, că, pentru ca examinarea să fie completă și exactă și să fie exclusă posibilitatea unui conflict de interese, este adesea esențial să se dispună și de alte informații și documente în afara declarației de interese financiare a comisarilor desemnați în forma sa actuală, precum și că ar trebui să fie posibil să se verifice sistematic dacă informațiile sunt complete, exacte și la zi; subliniază, în această privință, că viitorului organism independent de etică al UE ar trebui să i se acorde competențe de investigare adecvate, precum și competența de a solicita și de a avea acces la documente administrative, pentru a-i permite să efectueze evaluări bine fundamentate și documentate; subliniază că organismul de etică independent al UE ar trebui să poată impune sancțiuni pentru întârzieri nejustificate sau pentru refuzul de a furniza informații; evidențiază că, în procesul de verificare a incidenței unui conflict de interese, trebuie respectate integral normele privind confidențialitatea, respectarea vieții private și protecția datelor cu caracter personal;

¹ JO L 304, 20.10.2010, p. 47.

7. consideră, prin urmare, că ar trebui să se acorde suficient timp Comisiei pentru afaceri juridice, în cooperare cu organismul independent de etică al UE, pentru a evalua posibilele conflicte de interese; consideră, de asemenea, că aceasta ar trebui să dispună de resurse, instrumente și competențe suficiente pentru a face verificări încrucișate și a localiza informațiile necesare, precum și pentru a solicita informații suplimentare dacă este necesar;
8. consideră că, având în vedere caracterul sofisticat și complex al acestei responsabilități, examinarea și stabilirea unui posibil conflict de interese al comisarilor desemnați de către Parlamentul European ar trebui să fie democratică și să fie efectuată în mod independent și sistematic, cu asistența organismului independent de etică al UE, care să dispună de expertiză și experiență în acest domeniu; consideră că viitorul organism independent de etică al UE ar trebui să-și îndeplinească sarcinile cu maximă independență în ceea ce privește componența, bugetul și competențele de investigare conferite; invită Comisia și toate instituțiile participante să aloce viitorului organism independent de etică al UE personal și resurse suficiente pentru o evaluare profesionistă de la caz la caz, efectuată de către experți, a potențialelor conflicte de interese, în special în cazul comisarilor și, eventual, al deputaților în Parlamentul European și al înalților funcționari ai UE;
9. subliniază că situațiile apărute după ocuparea unei funcții publice și conflictele de interese de tip „ușă turnantă” sunt preocupări recurente, de natură sistematică, precum și o problemă comună pentru instituțiile, organismele, oficiile și agențiile din toată UE; recomandă adoptarea unor perioade armonizate și adecvate de incompatibilitate pentru toate instituțiile UE și consolidarea respectării lor; consideră că situațiile de conflicte de interese pun în pericol integritatea instituțiilor și agențiilor UE, afectând încrederea cetățenilor în acestea; subliniază că legislația UE și codurile de conduită relevante trebuie aliniată și aplicată, inclusiv pentru a impune transparența deplină a locurilor de muncă și a proiectelor preluate de înalți funcționari ai UE după ce au părăsit funcția publică, precum și în ceea ce privește orice altă activitate secundară desfășurată de deputații în Parlamentul European; consideră că normele privind prevenirea conflictelor de interese după exercitarea unei funcții sau ocuparea unui post public ar trebui să fie aplicabile într-un interval de timp rezonabil, cu respectarea normelor privind compensarea adecvată; subliniază necesitatea de a învăța din cele mai bune practici din statele membre care au deja autorități naționale de etică cu experiență în domeniu; subliniază că practicile naționale sunt diferite în ceea ce privește aplicarea standardelor etice; ia act de faptul că, în unele state membre, reprezentanții aleși nu au voie să voteze cu privire la chestiuni în care au un interes personal și, în consecință, solicită deputaților în PE să nu accepte să fie raportori în cazuri similare; reamintește, în acest context, dispozițiile articolelor 2 și 3 din Codul de conduită a deputaților în Parlamentul European în materie de interese financiare și conflicte de interese;
10. dezaproabă faptul că, recent, Comisia a aprobat angajarea fostului comisar Oettinger de către firma internațională de consultanță Kekst CNC, al cărei cel mai mare client de lobby din UE este Philip Morris International, aceasta fiind cea de a zecea funcție ocupată de dl Oettinger după încheierea mandatului de comisar care a fost aprobată, în mai puțin de un an;
11. consideră că, pentru a dobândi o expertiză adecvată, viitorul organism independent de etică al UE ar trebui să aibă o structură permanentă, independentă și colegială, iar

printre membrii săi s-ar putea număra fie persoane aflate în funcții specifice, care oferă o garanție de profesionalism și independență, cum ar fi funcția de judecător la Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), fie să se bazeze pe numirea sau alegerea unor experți de către fiecare instituție a UE sau organism relevant, cum ar fi Ombudsmanul European, OLAF sau Curtea Europeană de Conturi; consideră, de asemenea, că în componența organismului independent de etică al UE trebuie respectată egalitatea de gen și trebuie oferite garanții în ceea ce privește independența, imparțialitatea, integritatea, probitatea și experiența;

12. subliniază, cu toate acestea, că evaluarea independenței comisarilor desemnați rămâne de competența democratică și instituțională a Parlamentului European; recomandă, prin urmare, Comisiei pentru afaceri juridice - păstrându-și totodată competența deplină în această privință - să ia deciziile cu privire la existența sau inexistența conflictelor de interese ale comisarilor desemnați după ce primește o recomandare neobligatorie, publică, precisă și motivată din partea unui astfel de organism consultativ independent de experți, ceea ce i-ar întări acțiunile; consideră că, în cele din urmă, Comisia pentru afaceri juridice ar trebui să organizeze o dezbatere a recomandărilor organismului independent de etică al UE; consideră că, dincolo de controlul declarațiilor comisarilor desemnați de către Comisia pentru afaceri juridice, examinarea conflictelor de interese ar trebui efectuată, în general, înainte, în timpul și după exercitarea unei funcții publice sau ocuparea unui post public, pentru toate instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii;
13. consideră că, în paralel cu funcțiile sale consultative în ceea ce privește potențialele conflicte de interese ale comisarilor desemnați, viitorului organism independent de etică al UE ar trebui să i se încredințeze și misiunea mai amplă de a examina conflictele de interese din interiorul instituțiilor și agențiilor europene în general, având, într-un mod complementar și echilibrat, pe de o parte un rol preventiv, prin competențe de sensibilizare și de orientare etică, și, pe de altă parte, un rol de control al conformității și aplicare a normelor privind conflictele de interese; sugerează că organismul independent de etică al UE ar trebui să sprijine și să asigure o aplicare coerentă a normelor respective și să vizeze cele mai înalte standarde etice, crescând astfel atât încrederea publicului, cât și nivelul de transparență și integritate al deputaților și al întregului personal al instituțiilor UE; recomandă ca viitorul organism de etică independent să urmărească armonizarea standardelor etice, ținând seama, în același timp, de caracterul propriu și de provocările fiecărei instituții;
14. consideră că o cultură instituțională bazată fundamental pe prevenire, asistență și transparență necesită o strânsă cooperare cu diferitele organisme și instituții supravegheate; consideră că, la momentul potrivit, serviciile administrative interne responsabile de chestiunile de etică ar putea fi transformate în puncte de contact pentru relațiile cu organismul european de etică; subliniază că organismul independent de etică al UE ar trebui să aibă posibilitatea de a deschide investigații din proprie inițiativă; consideră că principalele sarcini de consultare, prevenire și susținere a viitorului organism independent de etică al UE ar putea fi însoțite de posibilitatea ca acesta să prezinte măsuri de executare, ca mijloc de ultimă instanță, pentru a se asigura că recomandările și deciziile sale sunt transpuse în practică; este de părere că publicarea sau transmiterea recomandărilor și deciziilor emise ar putea constitui o formă de sancțiune în sine; subliniază că acest organ nu trebuie să înlocuiască CJUE;

15. confirmă că organismul de etică ar trebui să fie în măsură să răspundă preocupărilor actorilor implicați, inclusiv ale avertizorilor;
16. recomandă crearea unui mecanism intern și confidențial de tratare a plângerilor prin care funcționarii publici europeni să poată să poată semnala posibile încălcări ale normelor existente, fără a se teme de represalii;
17. subliniază că lupta împotriva fraudei, corupției, administrării defectuoase sau utilizării necorespunzătoare a fondurilor publice este distinctă, deși uneori legată, de monitorizarea aspectelor etice în instituțiile UE; subliniază, prin urmare, că înființarea unui organism de etică independent nu trebuie să conducă la eliminarea sau îngrădirea nejustificată a altor organisme care supraveghează buna administrare a Uniunii Europene.

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	22.2.2021
Rezultatul votului final	+: 19 -: 2 0: 3
Membri titulari prezenți la votul final	Manon Aubry, Gunnar Beck, Geoffroy Didier, Pascal Durand, Angel Dzhambazki, Ibán García Del Blanco, Jean-Paul Garraud, Esteban González Pons, Mislav Kolakušić, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Jiří Pospíšil, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Ernő Schaller-Baross, Stéphane Séjourné, Raffaele Stancanelli, Marie Toussaint, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Tiemo Wölken, Lara Wolters, Javier Zarzalejos
Membri supleanți prezenți la votul final	Andrzej Halicki, Javier Nart, Emil Radev

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

19	+
PPE	Geoffroy Didier, Esteban González Pons, Jiří Pospíšil, Axel Voss, Javier Zarzalejos
S&D	Ibán García Del Blanco, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Tiemo Wölken, Lara Wolters
Renew	Pascal Durand, Karen Melchior, Stéphane Séjourné, Adrián Vázquez Lázara
ID	Jean-Paul Garraud, Gilles Lebreton
Verts/ALE	Marie Toussaint
The Left	Manon Aubry
NI	Mislav Kolakušić

2	-
ECR	Angel Dzhambazki, Raffaele Stancanelli

3	0
ID	Gunnar Beck
PPE	Ernő Schaller-Baross, Marion Walsmann

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

1.6.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU CONTROL BUGETAR

destinat Comisiei pentru afaceri constituționale

referitor la consolidarea transparenței și a integrității în instituțiile UE prin crearea unui organism european de etică independent (2020/2133(INI))

Raportor pentru aviz: Mikuláš Peksa

SUGESTII

Comisia pentru control bugetar recomandă Comisiei pentru afaceri constituționale, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. subliniază că transparența, responsabilitatea, profesionalismul și integritatea sunt componente fundamentale pentru promovarea principiilor etice în UE și sunt esențiale pentru a proteja bugetul UE de fraudă și corupție, dar și pentru a menține legitimitatea democratică a UE și încredea cetățenilor în Uniune; subliniază că Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică definește integritatea publică ca fiind alinierea și aderarea la valori, principii și norme etice comune pentru susținerea și prioritizarea interesului public în raport cu interesele private din sectorul public; reamintește că comportamentele neetice pot prejudicia grav interesele financiare și procesul decizional al UE, pot afecta reputația instituțiilor sale și pot constitui un pericol major pentru democrație, statul de drept și interesul public; de aceea, aceste comportamente trebuie prevenite și condamnate;
2. reamintește că, în Raportul său special nr. 13/2019 privind cadrele etice ale instituțiilor UE în 2019, Curtea de Conturi Europeană (CCE) a concluzionat că instituțiile auditate stabiliseră cadre etice adecvate atât pentru personal, cât și pentru membri, dar a identificat și unele deficiențe; recomandă realizarea unor îmbunătățiri, prin armonizarea și consolidarea normelor UE în materie de etică și creșterea nivelului de conștientizare cu privire la acestea; împărtășește preocupările CCE cu privire la absența unui cadru de etică comun al UE care să reglementeze activitatea reprezentanților statelor membre în Consiliu, la absența unor strategii generale de etică în Parlament și Consiliu, la procedurile nefiabile de verificare a declarațiilor de interese, la controlul limitat al acestor declarații și la politicile incomplete din alte domenii legate de actualele cadre de etică;
3. subliniază că CCE afirmă că ar trebui să existe cadre instituționale eficace și proceduri și canale clare pentru facilitarea raportării faptelor ilegale și a corupției, precum și că

avertizorii care acționează cu bună credință trebuie să fie protejați împotriva represaliilor;

4. subliniază că actualele cadre de etică sunt adaptate, la nivelul UE, specificului fiecărei instituții și că nu există o supervizare a lor, ceea ce împiedică implementarea corespunzătoare a codurilor de conduită în instituțiile UE; subliniază că CCE a identificat numeroase domenii în care este recomandabil să existe abordări armonizate pentru tratarea chestiunilor de etică; consideră că actuala abordare de autoreglementare nu este adecvată pentru scopul urmărit, nu poate garanta integritatea și ar trebui, prin urmare, modificată, pentru o mai mare eficacitate; consideră că este necesară o abordare mai armonizată în domenii importante, cum ar fi protecția avertizorilor, și că trebuie eliminate lacunele legislative existente, cum ar fi absența unui statut al comisarilor; subliniază că funcționarii publici nu sunt întotdeauna în măsură să evalueze singuri aspectele de etică sau conflictele de interese și că această evaluare ar trebui să intre în sfera de competență a unei părți terțe specializate și independente; reamintește că CCE afirmă că cadrele etice nu pot produce rezultate reale fără sisteme de control adecvate, care ar trebui să reflecte nivelul riscurilor și să țină seama de sarcinile administrative ale funcționarilor; remarcă diferențele de natură dintre instituții, mai ales independența garantată prin lege a judecătorilor Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), a membrilor CCE, a deputaților în Parlamentul European și a membrilor parlamentelor și guvernelor naționale; subliniază că este necesară consolidarea integrității instituțiilor UE și restabilirea încrederii publice;
5. încurajează crearea unui organism de etică independent (OEI), pentru a alinia normele la nivelul instituțiilor, agențiilor, oficiilor și organismelor UE; salută prioritizarea de către Comisie creării acestui organism și faptul că s-a angajat să sprijine eforturile sale de a stabili un cadru comun de etică la nivelul UE; invită toate instituțiile, organismele, oficiile și agențiile UE să coopereze și să se coordoneze pentru a identifica domeniile în care cadrele lor etice respective pot fi mai mult aliniată și armonizate; consideră că este imperativ ca puterea legislativă să controleze executivul, deoarece orice inversare a rolurilor și a competențelor legislative și executive ar pune în pericol independența mandatului liber al deputaților aleși în Parlament; subliniază că îmbunătățirea și armonizarea actualelor cadre etice și aplicarea lor în practică nu ar trebui să se bazeze exclusiv pe crearea OEI și ar trebui să respecte particularitățile fiecărei instituții, principiul separării puterilor, precum și echilibrul instituțional și rolurile democratice stabilite de tratate; consideră că este extrem de important ca, înainte de elaborarea unei propuneri legislative de creare a unui OEI, să se efectueze o analiză detaliată costuri-beneficii și o evaluare de impact; subliniază că obiectivul este de a proteja bugetul UE de comportamente lipsite de etică, menținând, în același timp, cele mai înalte standarde de etică și integritate în rândul unui număr mare și divers de instituții și organisme ale UE;
6. consideră că există un potențial ridicat de supraveghere a competențelor decizionale administrative pe baza unui nou cadru etic armonizat, care ar trebui totuși să includă norme comune privind: conținutul și publicarea declarațiilor de interese, în conformitate cu principiile proporționalității și cu respectarea deplină a normelor privind protecția datelor; evitarea conflictelor de interese și a ușilor turnante; acceptarea cadourilor și a activităților de divertisment; protecția avertizorilor și a victimelor hărțuirii; transparența reuniunilor de lobby, a achizițiilor publice și a calendarelor reuniunilor personalului de conducere; utilizarea unor conturi bancare transparente pentru fondurile publice, ținând

seama totodată de diferitele activități desfășurate de instituții, precum și de riscurile și provocările inerente sarcinilor specifice ale membrilor lor;

7. consideră că înființarea noului organism de etică ar trebui să conducă la adoptarea de către fiecare instituție a UE a unei abordări orizontale față de persoanele dezavantajate, garantând respectarea principiilor egalității de șanse și de tratament de către toate instituțiile; subliniază că principalele priorități ale OEI trebuie să includă asigurarea unor drepturi egale pentru persoanele cu dizabilități și alte persoane dezavantajate în funcționarea și activitățile instituțiilor UE;
8. consideră că, dacă actualele funcții interne de etică ale instituțiilor UE ar fi încredințate OEI, se va concentra expertiza, se vor crea sinergii și, prin urmare, se va îmbunătăți aplicarea normelor de etică, astfel încât persoanele care ocupă funcții publice să fie întotdeauna în slujba interesului public, printr-o gestionare corectă a banilor publici și printr-un proces decizional legal, echitabil și transparent; este încrezător că acest transfer de competențe va aduce economii considerabile la bugetul UE; reamintește că, în temeiul tratatelor, CJUE este organismul judiciar suprem al UE (articolul 19 din Tratatul privind Uniunea Europeană) și că nu poate exista o autoritate judiciară superioară de decizie;
9. subliniază că trebuie respectat și susținut statul de drept, iar cadrul comun de etică trebuie să fie solid fundamentat pe temeiul juridic esențial din tratate și pe respectarea statului de drept în aplicarea sa; subliniază că OEI ar trebui să primească mandatul de la autoritatea responsabilă în prezent de prevenirea, monitorizarea, investigarea și susținerea aplicării unui cadru etic cât mai comun, precum și de oferirea de cunoștințe și îndrumări, pentru a proteja interesele financiare ale UE; subliniază că OEI ar trebui să poată lua măsuri disciplinare și impune sancțiuni financiare pentru a evita folosirea abuzivă a bugetului UE decurgând din comportamente lipsite de etică; invită OEI să evalueze, unde este cazul, aplicarea și respectarea normelor de etică de către instituțiile UE și să publice un raport anual privind constatările sale și recomandările sale, pe care să-l prezinte Parlamentului, Comisiei și tuturor celorlalte instituții participante; subliniază că OEI trebuie să îmbunătățească cunoașterea de către personal a prevederilor cadrului etic și a culturii etice în instituțiile UE;
10. avertizează că transferarea către OEI a altor sarcini decât cele exercitate în prezent de instituții ar putea crea o încălcare gravă a tratatelor;
11. invită OEI să dea un exemplu de transparență, publicând toate recomandările, rapoartele anuale, deciziile și cheltuielile într-un format de date deschis, care să poată fi citit automat și care să fie disponibil pentru toți cetățenii, respectând normele aplicabile de protecție a datelor; recomandă insistent ca orice software conceput pentru a asigura respectarea standardelor etice în administrația publică a UE să fie pus la dispoziție pe baza unei licențe software gratuite și cu sursă deschisă și să fie partajat cu toate instituțiile din Europa care doresc să-l utilizeze; invită la o cooperare strânsă cu Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor în acest sens;
12. încurajează semnarea unui acord interinstituțional (AII) între instituțiile UE pentru înființarea OEI; subliniază importanța aderării Consiliului la AII, inclusiv a reprezentanților statelor membre care lucrează în cadrul său, având în vedere cererile repetate ale CCE și ale Ombudsmanului European ca etica și transparența activității

acestei instituții să fie consolidate, în folosul cetățenilor UE; reamintește obligația Consiliului de a se ocupa de conflictele de interese la nivel înalt, de cazurile de „uși turnante” și de normele de transparență a activităților de lobby; cere adoptarea unor dispoziții clare care să acorde persoanei în cauză dreptul de a contesta recomandările legate de aceste aspecte, respectând integral principiile de bază ale statului de drept; subliniază faptul că înființarea unui nou organism consultativ de etică pentru Parlament ar trebui să evite dublarea muncii și suprapunerea competențelor;

13. subliniază importanța unei separări clare a sarcinilor și a unei cooperări consolidate, dacă e cazul, între OEI și organismele de resort ale UE, cum ar fi Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), Parchetul European (EPPO), Ombudsmanul European, CCE și altele, în cadrul mandatelor lor respective; subliniază, de asemenea, că este important ca această cooperare să genereze un schimb constant de informații. constată că, pentru a menține un nivel ridicat de încredere și acceptare din partea cetățenilor pentru un nou organism al UE, înființarea OEI ar trebui justificată din perspectiva oportunității și eficienței.

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	26.5.2021
Rezultatul votului final	+ : 24 - : 4 0 : 2
Membri titulari prezenți la votul final	Matteo Adinolfi, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Lefteris Christoforou, Corina Crețu, Ryszard Czarnecki, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Pierre Karleskind, Joachim Kuhs, Claudiu Manda, Younous Omarjee, Tsvetelina Penkova, Markus Pieper, Sabrina Pignedoli, Michèle Rivasi, Petri Sarvamaa, Vincenzo Sofo, Michal Wiezik, Angelika Winzig, Lara Wolters, Tomáš Zdechovský
Membri supleanți prezenți la votul final	Joachim Stanisław Brudziński, Katalin Cseh, Mikuláš Peksa, Ramona Strugariu, Lucia Vuolo

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

24	+
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Monika Hohlmeier, Markus Pieper, Petri Sarvamaa, Michal Wiezik, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
Renew	Olivier Chastel, Katalin Cseh, Pierre Karleskind, Ramona Strugariu
S&D	Caterina Chinnici, Corina Crețu, Isabel García Muñoz, Claudiu Manda, Tsvetelina Penkova, Lara Wolters
The Left	Luke Ming Flanagan, Younous Omarjee
Verts/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa, Michèle Rivasi

4	-
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Ryszard Czarnecki, Vincenzo Sofo
ID	Joachim Kuhs

2	0
ID	Matteo Adinolfi, Lucia Vuolo

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

20.11.2020

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI ECONOMICE ȘI MONETARE

destinat Comisiei pentru afaceri constituționale

referitor la consolidarea transparenței și a integrității în instituțiile UE prin crearea unui organism european de etică independent (2020/2133(INI))

Raportor pentru aviz: Derk Jan Eppink

SUGESTII

Comisia pentru afaceri economice și monetare recomandă Comisiei pentru afaceri constituționale, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. reamintește rezoluția sa din 16 ianuarie 2020 referitoare la instituțiile și organismele uniunii economice și monetare: prevenirea conflictelor de interese după ocuparea unor funcții publice¹, în special sprijinul față de propunerea Președintei Comisiei de a crea un organism independent de etică la nivelul UE, comun tuturor instituțiilor UE, pentru a lua decizii privind conflictele de interese;
2. subliniază că situațiile ulterioare ocupării unei funcții publice și conflictele de interese de tip „ușă turnantă” sunt preocupări recurente și o problemă comună pentru instituțiile, organele, oficiile și agențiile de pe teritoriul UE; consideră că conflictele de interese pun în pericol aplicarea standardelor etice înalte în instituțiile și agențiile UE, compromițându-le astfel integritatea și afectând încrederea cetățenilor în acestea;
3. subliniază că complexitatea inerentă politicilor de reglementare financiară, asimetriile în materie de informare dintre actorii de pe piața financiară și funcționarii publici, precum și absența unui cadru normativ armonizat privind conflictele de interese în instituțiile și agențiile UE reprezintă motivul pentru care autoritățile de supraveghere și de reglementare sunt deosebit de vulnerabile față de deturnarea dispozițiilor legale de către sectorul financiar;
4. evidențiază cu îngrijorare numirea fostului director executiv al Autorității Bancare Europene (ABE) în funcția de director general al unei organizații de lobby financiar, dat fiind că, în urma unei anchete, Ombudsmanul European a descoperit că ABE nu ar fi trebuit să autorizeze această schimbare a locului de muncă și că s-au aplicat măsuri interne insuficiente pentru a proteja imediat informațiile confidențiale, de îndată ce a devenit clar că schimbarea va avea loc; observă că angajarea după ocuparea unei funcții

¹ Texte adoptate, P9_TA(2020)0017).

publice, fără respectarea unei perioade de incompatibilitate, contravine Statutului funcționarilor Uniunii Europene și constituie nu numai un risc pentru reputația și independența ABE, ci și pentru toate instituțiile Uniunii; salută, în acest context, măsurile aplicate de ABE în urma recomandărilor Ombudsmanului;

5. regretă așadar cu îngrijorare faptul că nu s-au luat în considerare și nu s-au prevenit conflictele de interese, precum și că nu s-au aplicat măsuri care să le împiedice în cadrul procedurilor de licitație publică a Comisiei;
6. constată că aplicarea normelor existente pentru comisarii UE, deputații în Parlamentul European și funcționarii UE prezintă prea multe deficiențe; reamintește că, potrivit unui raport elaborat de Transparency International UE, la începutul anului 2017, peste 50 % dintre foștii comisari și 30 % dintre foștii deputați în Parlamentul European care s-au retras din politică lucrau pentru organizații înregistrate în Registrul de transparență al UE; subliniază că mai ales în cazul deputaților aleși sunt necesare transparența și responsabilitatea în ceea ce privește angajamentele personale și financiare; subliniază că aspectele legate de transparență și integritate la nivelul UE și la nivel național sunt strâns legate între ele; sprijină, prin urmare, activitatea Grupului de state împotriva corupției (GRECO) al Consiliului Europei și invită statele membre să pună în aplicare recomandările acestuia, în special cele privind crearea unui cod de conduită strict pentru politicienii naționali și introducerea de norme privind situațiile ulterioare ocupării unei funcții publice;
7. reamintește avertismentele repetate ale Ombudsmanului European și ale Curții de Conturi Europene cu privire la deficiențe grave în politicile de prevenire a conflictelor de interese în instituțiile UE; subliniază lipsa de aliniere a normelor de etică ale UE la orientările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) pentru gestionarea conflictelor de interese din serviciul public, care recomandă identificarea unei funcții centrale responsabile cu elaborarea și aplicarea politicilor și procedurilor privind conflictele de interese; consideră că actualul cadru juridic pentru etică și integritate în instituțiile și agențiile UE este extrem de fragmentat, nu este adecvat scopului și necesită o revizuire aprofundată în vederea întăririi independenței și a competențelor de investigare;
8. solicită consolidarea cadrului de reglementare și de aplicare existent pentru conflictele de interese atât premergătoare, cât și ulterioare ocupării unei funcții publice, pentru a stabili limite adecvate, clare, obligatorii și proporționale între sectorul public și sectoarele privat și nonprofit, și pentru a îmbunătăți astfel credibilitatea procesului de decizie al UE în ochii publicului larg; salută, în acest sens, activitatea desfășurată de OCDE, de Curtea de Conturi Europeană, de GRECO și de Ombudsmanul European;
9. salută măsurile suplimentare în materie de transparență anunțate de președinta Băncii Centrale Europene (BCE), Christine Lagarde, privind publicarea avizelor Comitetului de etică al BCE pentru cazurile de conflict de interese și pentru ocuparea unui loc de muncă remunerat de către membrii Comitetului executiv al BCE, Consiliului guvernatorilor și Consiliului de supraveghere după încheierea mandatului lor; solicită autorităților europene de supraveghere (AES) să adopte o abordare similară și să publice documentele relevante elaborate de organismele lor interne responsabile de conflictele de interese și de ocuparea unui loc de muncă remunerat după încheierea mandatului;

10. solicită crearea unui organism de etică independent al UE, cu responsabilitatea de a asigura aplicarea uniformă a normelor de etică în toate instituțiile UE, prin supravegherea conflictelor de interese, a practicii „ușilor turnante” și a transparenței grupurilor de interese pentru toate instituțiile și agențiile UE;
11. subliniază că Ombudsmanul European se ocupă de plângerile privind conflictele de interese în absența unui mecanism dedicat acestei sarcini, în plus față de celelalte misiuni ale sale și fără a dispune de mijloace și competențe adecvate pentru a-și aplica deciziile;
12. subliniază că noul organism de etică al UE ar trebui să fie independent în ceea ce privește structura, guvernanta și bugetul; subliniază că discuțiile despre componența și mandatul exacte ale organismului de etică ar trebui să țină seama în mod corespunzător de opinia organizațiilor societății civile;
13. recomandă ca organismul de etică al UE să fie înființat în timp util, astfel încât să se evite existența cazurilor de „uși turnante” și a conflictelor de interese în viitorul apropiat;
14. subliniază că acest organism ar trebui să coopereze strâns cu comitetele interne de etică ale instituțiilor UE, cu secretariatul Registrului de transparență, cu Oficiul European de Luptă Antifraudă și cu Ombudsmanul European;
15. consideră că pentru a realiza în mod adecvat definirea, supravegherea și asigurarea respectării normelor UE în materie de etică și integritate în cadrul instituțiilor și agențiilor UE, inclusiv a normelor privind lobby-ul și transparența, organismul de etică independent desemnat al UE ar trebui să dispună de resurse umane și financiare adecvate, ar trebui să fie format din membri atent selecționați, care să îi asigure independența față de considerente politice și de alte interese, precum și să aibă un mandat amplu care îi conferă competențe, puteri, sarcini și obligații de prevenire, monitorizare, investigare și sancționare, printre care:
 - să monitorizeze activ și să sancționeze încălcările normelor de etică și integritate în instituțiile și agențiile UE;
 - să aplice norme stricte privind ocuparea unui loc de muncă înainte și după exercitarea unei funcții publice, situațiile de tip „uși turnante” și conflictul de interese pentru toți membrii personalului instituțiilor și agențiilor UE, deputații în Parlamentul European și comisarii europeni, inclusiv să supravegheze perioadele de incompatibilitate și să revizuiască autorizațiile de schimbare a locului de muncă dacă se constată că respectiva schimbare constituie un conflict de interese și să formuleze recomandări obligatorii în acest sens;
 - să asigure reexaminarea tehnică și imparțială a pozițiilor secundare deținute de politicienii UE și a declarațiilor de interese financiare, inclusiv să verifice dacă sunt respectate interdicțiile de exercitare a activității de lobby impuse și condițiile de control;
 - să aibă un rol activ în ceea ce privește plângerile depuse de entitățile desemnate, inclusiv de avertizorii de integritate;

- să impună sancțiuni administrative care să poată fi supuse unor căi de atac și unui control jurisdicțional, fără a aduce atingere tratatelor;
 - să supravegheze buna funcționare și independența procesului decizional al Comisiei, inclusiv crearea și funcționarea grupurilor de experți ale Comisiei și a altor entități similare;
 - să ofere consiliere la cerere și să elaboreze rapoarte anuale despre activitatea sa, inclusiv recomandări din proprie inițiativă cu privire la modul de a dezvolta în continuare regimul de etică al UE;
 - să monitorizeze condițiile și interdicțiile activității de lobby impuse personalului UE;
 - să țină un registru de etică online la nivel european, oferind astfel acces la documente esențiale în materie de transparență;
16. subliniază că un organism independent de etică al UE nu va fi suficient singur pentru a aborda eficient situațiile de conflict de interese în instituțiile UE; consideră că revizuirea normelor UE în materie de etică și integritate ar putea include măsuri precum prelungirea perioadei de notificare și de incompatibilitate a înalților funcționari în mod proporțional, de la caz la caz, garantând totodată egalitatea de tratament în conformitate cu articolul 15 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, consolidarea Directivei 2014/24/UE privind achizițiile publice², cesionarea obligatorie a intereselor în cadrul întreprinderilor care sunt supuse autorității instituției căreia îi aparține un funcționar nou-desemnat sau care au relații cu instituția respectivă, recuzarea obligatorie atunci când este vorba de chestiuni care afectează un fost angajator din sectorul privat și interdicția ca comisari sau înalți funcționari ai instituțiilor UE să dețină în mod individual acțiuni cât timp sunt în funcție; își reiterează invitația adresată Comisiei de a lua în considerare propunerea unei revizuirii a cadrului juridic relevant;
17. recunoaște necesitatea de a găsi, de la caz la caz, un echilibru delicat între reglementarea conflictelor de interese, introducerea unor măsuri puternice care să atenueze limitările impuse dreptului individual la libertatea economică, cum ar fi informarea candidaților la un post despre regimul conflictului de interese și orice restricții viitoare privind angajarea, asigurarea exercitării nerestricționate a sarcinilor parlamentare și a altor sarcini instituționale și menținerea unei piețe a muncii dinamice, care să permită mobilitatea între sectorul public și sectoarele privat și nonprofit;
18. este de părere că, dacă se bazează pe o procedură obiectivă cu criterii clare, prelungirea perioadelor de „incompatibilitate” pentru înalții funcționari care părăsesc o agenție sau o instituție sunt măsuri juridice justificate pentru a proteja interesul public și integritatea organismelor publice; consideră că orice interdicție a schimbării locului de muncă ar putea impune, dacă este cazul, acordarea unei indemnizații temporare pentru a acoperi perioada de întrerupere până la găsirea unui loc de muncă adecvat.

² JO L 94, 28.3.2014, p. 65.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	19.11.2020
Rezultatul votului final	+: 26 -: 13 0: 20
Membri titulari prezenți la votul final	Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Francesca Donato, Derk Jan Eppink, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Luis Garicano, Sven Giegold, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Costas Mavrides, Jörg Meuthen, Csaba Molnár, Siegfried Mureșan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Dragoș Pîslaru, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtegas, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zile
Membri supleanți prezenți la votul final	Manon Aubry, Patryk Jaki, Eugen Jurzyca, Maximilian Krah, Ville Niinistö, Mick Wallace

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

26	+
GUE/NGL	Manon Aubry, José Gusmão, Mick Wallace
NI	Piernicola Pedicini
PPE	Frances Fitzgerald, Sirpa Pietikäinen
RENEW	Billy Kelleher
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Pedro Marques, Costas Mavrides, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Alfred Sant, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
VERTS/ALE	Sven Giegold, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Ernest Urtasun

13	-
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Győri, Danuta Maria Hübner, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Lídia Pereira, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
RENEW	Dragoş Pîslaru

20	0
ECR	Derk Jan Eppink, Patryk Jaki, Eugen Jurzyca, Johan Van Overtveldt, Roberts Zīle
ID	Gunnar Beck, Francesca Donato, Valentino Grant, Maximilian Krah, Jörg Meuthen, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Othmar Karas, Luděk Niedermayer
RENEW	Filles Boyer, Engin Eroglu, Luis Garicano, Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Stéphanie Yon-Courtin

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abţineri

13.4.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU PETIȚII

destinat Comisiei pentru afaceri constituționale

referitor la consolidarea transparenței și a integrității în instituțiile UE prin crearea unui organism european de etică independent (2020/2133(INI))

Raportor pentru aviz: Radan Kanev

SUGESTII

Comisia pentru petiții recomandă Comisiei pentru afaceri constituționale, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută angajamentul pe care și l-a asumat Comisia Europeană în fața Parlamentului de a institui un organism independent de etică al UE;
2. evidențiază faptul că toate instituțiile UE ar trebui să respecte standarde stricte în materie de etică și de transparență și solicită tuturor instituțiilor UE să încheie un acord privind instituirea unui cadru comun în materie de etică, care să reflecte aceste standarde; atrage atenția asupra faptului că existența în toate instituțiile UE a unor norme stricte privind transparența și integritatea este esențială pentru a le permite cetățenilor să-și exercite pe deplin dreptul democratic de a participa la procesul decizional al UE, ceea ce va îmbunătăți legitimitatea democratică și credibilitatea Uniunii, întărind totodată încrederea în procesul de integrare europeană; arată, în acest sens, că încrederea cetățenilor în instituțiile politice este un element de bază esențial al democrațiilor reprezentative; reamintește că, în orientările politice stabilite pentru Comisia 2019-2024, Președinta Comisiei s-a angajat să depună eforturi în vederea creării unui organism de etică independent, comun pentru toate instituțiile UE, și a subliniat că, pentru ca cetățenii să aibă încredere în UE, instituțiile acesteia trebuie să fie deschise și ireproșabile în ceea ce privește etica, transparența și integritatea; reamintește că dreptul de a adresa petiții trebuie încurajat, acordându-le cetățenilor un sprijin optim pentru a iniția și a menține un dialog direct cu reprezentanții ai instituțiilor UE, cu scopul de a rezolva problemele care îi afectează pe aceștia, contribuind astfel la îmbunătățirea deschiderii, a incluziunii, a receptivității și a răspunderii, reducând totodată distanța dintre cetățeni și instituțiile UE; constată, în acest sens, că accesibilitatea paginilor de start care gestionează petițiile și solicitările ar trebui să fie asigurată și pentru persoanele cu dizabilități;
3. evidențiază interesul deosebit pe care îl poartă cetățenii pentru transparența și

integritatea funcționării instituțiilor UE, fapt revelat de o serie de petiții primite de Comisia pentru petiții, în care se solicită o transparență deplină¹, inclusiv în ceea ce privește procesul decizional al Consiliului și contactele pe care acesta le întreține cu grupurile de interese; își exprimă preocuparea cu privire la procedurile de numire a înalților funcționari ai UE², gestionarea conflictelor de interese ale comisarilor și presupusele cazuri de încălcare de către deputați a codului de conduită³, precum și cu privire la verificările ce vizează obligațiile în materie de transparență și la verificarea conformității cu normele privind fenomenul „ușilor turnante”; subliniază, de asemenea, că majoritatea anchetelor închise de Ombudsmanul European în 2019 au vizat, la fel ca în anii precedenți, transparența și răspunderea, inclusiv accesul public la informații și documente;

4. consideră, având în vedere că este comisia cel mai direct implicată în interacțiunea cu opinia publică și cu reacția publicului la transparența și integritatea instituțiilor, că o abordare democratică și responsabilitatea politică, împreună cu cele mai ridicate standarde de etică, transparență și răspundere, constituie elementele esențiale ale mecanismului de control al oricărei democrații constituționale, deci și al UE; evidențiază necesitatea de a întări și mai mult mecanismele de răspundere democratică de la nivelul UE; recomandă, în acest sens, să fie creat un cadru de etică comun pentru toate instituțiile UE și un organism de etică al UE care să funcționeze într-o manieră depolitizată și independentă, în paralel cu mecanismele de control politic consacrate în tratate, pentru a întări și a garanta în continuare cele mai ridicate standarde de răspundere, transparență și integritate la nivelul UE, cu scopul de a garanta că deciziile publice sunt adoptate în interes general, sporind astfel încrederea cetățenilor în instituțiile UE;
5. reamintește că Parlamentul, ca unica instituție reprezentativă aleasă direct de cetățenii UE, ar trebui să-și continue importanta sarcină de control al evaluării politice a Comisiei și a altor instituții și să controleze adecvarea anumitor candidați pentru funcțiile de nivel înalt; subliniază că Parlamentul trebuie să aibă un rol esențial în procesul de îmbunătățire a actualului sistem de control al aspectelor etice la nivelul UE, care se aplică tuturor instituțiilor, agențiilor și organismelor UE, cu scopul de a crește încrederea populației în procesele decizionale ale UE; propune ca Parlamentul să nominalizeze candidați pentru viitorul organism de etică independent al UE;
6. accentuează faptul că un nivel ridicat al transparenței procesului legislativ este esențial pentru a le permite cetățenilor să tragă la răspundere reprezentanții aleși și guvernele; își repetă, prin urmare, apelul adresat Consiliului de a-și alinia metodele de lucru la standardele unei democrații parlamentare și participative, astfel cum este prevăzut în tratate, și de a-și îmbunătăți normele și practicile privind transparența procesului său legislativ, în conformitate cu recomandările Curții de Conturi Europene și ale Ombudsmanului European, care au fost sprijinite de Parlament cu o majoritate covârșitoare în Rezoluția sa din 17 ianuarie 2019 referitoare la ancheta strategică a Ombudsmanului OI/2/2017 privind transparența dezbaterilor legislative care au loc în cadrul grupurilor de pregătire ale Consiliului UE⁴, rezoluție întemeiată pe raportul

¹ Petițiile nr. 0134/2019, 0939/2018, 0161/2017, 1367/2015, 0696/2015, 0698/2013.

² Petițiile nr. 0224/2018 și 0799/2018.

³ Petițiile nr. 0742/2017, 1004/2016, 2485/2014, 1984/2014.

⁴ JO C 411, 27.11.2020, p. 149.

comun al Comisiei pentru afaceri constituționale și al Comisiei pentru petiții;
reamintește că comunicările din cadrul instituțiilor UE trebuie să fie accesibile și pentru persoanele cu dizabilități;

7. consideră extrem de important ca registrul de transparență să fie obligatoriu pentru toate instituțiile și agențiile Uniunii, cu scopul de a înlesni controlul public și de a le oferi cetățenilor individuali și grupurilor de interese posibilitatea de a monitoriza activitățile persoanelor care desfășoară acțiuni de lobby și impactul acestora asupra deciziilor și legislației;
8. subliniază că actualul cadru de etică bazat pe autoreglementare s-a dovedit a fi insuficient și a condus la o abordare fragmentată și la standarde etice care diferă de la o instituție a UE la alta; evidențiază faptul că, în ultimii ani, numeroase cazuri de comportamente ce încalcă principiile etice și normele în vigoare au rămas nesancționate, confirmând faptul că actualul sistem al UE de control al aspectelor de etică este în continuare afectat de neajunsuri și de inconsecvențe grave; consideră că este extrem de important să fie identificate și corijate deficiențele din cadrul procedurilor în vigoare; evidențiază, în acest sens, faptul că îmbunătățirea procedurilor actuale, care sunt fragmentate și care se bazează pe autoreglementare, prin introducerea unui sistem mai eficace de supraveghere a aspectelor de etică la nivelul UE prin crearea unui nou organism de etică unic și independent la nivelul UE este esențială pentru a garanta punerea în aplicare în mod consecvent și integral a standardelor de etică, precum și pentru realizarea principiului egalității de șanse și de tratament în toate instituțiile UE; subliniază, de asemenea, că acest organism de etică ar trebui să preia rolul comisiilor de etică ce există în cadrul diferitelor instituții și agenții ale UE și să vizeze armonizarea diferitelor interpretări ale normelor și termenilor, precum „conflictul de interese”, pentru a evita divergențele și pentru a asigura claritatea, ceea ce va spori încrederea cetățenilor în funcționarea instituțiilor UE;
9. evidențiază faptul că trebuie revizuite și alinate legislația aplicabilă și codurile de conduită ale UE, prevăzând o transparență deplină în ceea ce privește angajamentele și proiectele întreprinse de funcționarii de nivel înalt ai instituțiilor și agențiilor UE sau de deputații în Parlament, inclusiv după expirarea mandatului public; subliniază, în acest sens, faptul că unii funcționari publici declară de la sine ca nu au conflicte de interese și se autoevaluează în ceea ce privește respectarea standardelor etice; evidențiază, însă, că declarațiile de la sine și autoevaluările nu sunt suficiente, fiind deci necesare și alte măsuri de control; insistă ca această sarcină să țină de competența unui specialist terț independent, sub forma unui organism independent de etică pentru toate instituțiile, agențiile, organismele și oficiile UE;
10. consideră că instituțiile UE trebuie să aplice cele mai stricte standarde de etică pentru a evita orice caz de „uși turnante” și orice conflict de interese, inclusiv în ceea ce privește numirea funcționarilor în organele de conducere ale instituțiilor și agențiilor UE; își exprimă preocuparea cu privire la faptul că astfel de cazuri, chiar dacă nu reprezintă abateri juridice, compromit semnificativ credibilitatea generală a instituțiilor UE și sunt adesea utilizate în propaganda antieuropeană pentru a ațâța euroscepticismul în rândul cetățenilor; solicită instituirea unui organism independent de etică pentru toate instituțiile UE, care să supravegheze punerea în aplicare a unui viitor cadru comun în materie de etică și care să aibă competență asupra normelor comune privind conținutul și publicarea declarațiilor de interese, evitarea conflictelor de interese și a situațiilor de

tip „uși turnante”, acceptarea de cadouri și de activități de divertisment, protecția avertizorilor de integritate și a victimelor hărțuirii, transparența reuniunilor cu reprezentanți de interes, achizițiile publice și calendarele reuniunilor personalului de conducere de nivel înalt, precum și utilizarea unor conturi bancare transparente pentru fondurile publice;

11. consideră că procedurile de selecție a candidaților pentru funcțiile de nivel înalt ar trebui realizate pe baza unor criterii pe deplin obiective și ar trebui să fie perfect transparente pentru publicul larg; insistă să fie instituit un cadru pentru adresarea întrebărilor și a obiecțiilor și ar trebui să existe proceduri deschise de monitorizare și posibilitatea de a anula deciziile care se dovedesc a fi insuficient de transparente și integre; insistă ca aceste proceduri să fie evaluate în mod periodic, pentru a li se aprecia eficacitatea și pentru a fi îmbunătățite dacă este necesar;
12. constată că unele state membre ale UE aplică deja cerințe stricte în materie de transparență pentru funcționarii proprii (aleși și numiți) în ceea ce privește conflictele de interes, sursele de venituri și activele familiale; consideră că este important ca instituțiile UE să își standardizeze procedurile și să aplice standarde etice și de integritate la fel de stricte;
13. evidențiază rolul important al Ombudsmanului European în asigurarea unor standarde cât mai ridicate de transparență și integritate în instituțiile UE; subliniază rolul determinant al Ombudsmanului în monitorizarea funcționării adecvate a administrației publice europene, care ar trebui să continue după instituirea organismului de etică al UE; consideră că este necesar, în acest sens, să fie protejat și, dacă este cazul, întărit rolul Ombudsmanului ca primul organism căruia i se pot adresa cetățenii atunci când doresc să-și exprime preocupările în raport cu instituțiile; invită Comisia pentru afaceri constituționale ca, atunci când va lucra la consolidarea normelor etice și a punerii în aplicare a acestora prin înființarea unui organism independent de etică, să examineze și să ia pe deplin în considerare toate deficiențele și lacunele cadrului actual al UE în materie de etică, după cum au fost confirmate și prin anchetele întreprinse de Ombudsmanul European; propune încheierea unui acord interinstituțional la nivelul UE pentru instituirea unui organism de etică al UE pentru Parlament și pentru Comisie, deschis participării tuturor instituțiilor, agențiilor și organismelor UE, cu scopul de a îmbunătăți toate aspectele legate de acest subiect; recomandă ca acest organism să aibă un mandat clar și să acționeze la nivel tehnic, cu o structură permanentă, independentă, imparțială, bazată pe un colegiu și echilibrată din punctul de vedere al genurilor;
14. recomandă ca organismul unic de etică să fie alcătuit din membri selectați de Comisie și aleși de Parlament, iar candidații să fie selectați inclusiv din rândul următoarelor persoane: foști președinți ai Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), ai Curții de Conturi, foști ombudsmani ai UE, foști deputați în Parlament; recomandă ca candidații să fie aleși în funcție de integritatea lor, competențele lor, experiența și lipsa conflictelor de interes; recomandă ca în cursul procesului de selecție să fie analizate amănunțit activitățile politice curente sau din trecut ale candidaților, având în vedere rolul acestui organism și nivelul ridicat de imparțialitate care se impune; insistă să se evite cu strictețe situația în care majoritatea membrilor au un trecut politic; solicită ca organismul independent de etică să fie alcătuit dintr-un număr egal de femei și bărbați; este convins că organismul independent de etică trebuie să dispună de competențe de monitorizare și consultative cu privire la standardele de etică; evidențiază faptul că sunt

necesare dezbateri suplimentare cu privire la competențele organismului de etică, astfel încât să fie respectat rolul organismelor existente, precum și drepturile și obligațiile prevăzute în tratate pentru instituțiile Uniunii; invită, prin urmare, Comisia pentru afaceri constituționale să reflecteze cu privire la posibila structură, procedura de alegere și competențele organismului de etică;

15. consideră că organismul de etică trebuie să fie dotat cu resurse umane și financiare adecvate pentru a-și putea îndeplini efectiv sarcinile; evidențiază necesitatea ca organismul de etică să monitorizeze și să întreprindă controale sistematice, cu scopul de a se asigura că instituțiile UE și părțile terțe care colaborează cu instituțiile UE, inclusiv cele menționate în Registrul de transparență, respectă permanent criteriile de transparență; propune ca organismul de etică să conțină mecanisme pentru tratarea reclamațiilor la nivel intern în cadrul instituțiilor UE, astfel încât semnalele legate de eventualele încălcări să poată fi transmise în mod confidențial și să poată fi examinate cu discreție.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	13.4.2021
Rezultatul votului final	+: 19 -: 6 0: 9
Membri titulari prezenți la votul final	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Mario Furore, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Emil Radev, Sira Rego, Frédérique Ries, Alfred Sant, Monica Semedo, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Thomas Waitz, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Kosma Zlotowski
Membri supleanți prezenți la votul final	Anne-Sophie Pelletier, Ramona Strugariu, Rainer Wieland

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

19	+
PPE	Radan Kanev
Renew	Ulrike Müller, Frédérique Ries, Monica Semedo, Ramona Strugariu, Yana Toom
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Ibán García Del Blanco, Cristina Maestre Martín De Almagro, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Anne-Sophie Pelletier, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Eleonora Evi, Thomas Waitz, Tatjana Ždanoka

6	-
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Dolors Montserrat, Rainer Wieland

9	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Emmanouil Fragkos, Kosma Złotowski
ID	Markus Buchheit, Gianna Gancia, Stefania Zambelli
NI	Mario Furore
PPE	Stelios Kympouropoulos, Emil Radev

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

Data adoptării	14.7.2021
Rezultatul votului final	+: 18 -: 8 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Fabio Massimo Castaldo, Leila Chaibi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund, Charles Goerens, Esteban González Pons, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Mihai Tudose, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Membri supleanți prezenți la votul final	Gilles Boyer

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

18	+
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari
NI	Fabio Massimo Castaldo
Renew	Gilles Boyer, Charles Goerens, Sandro Gozi, Guy Verhofstadt
S&D	Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira, Mihai Tudose
The Left	Leila Chaibi, Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund

8	-
ECR	Jacek Saryusz Wolski
PPE	Esteban González Pons, Brice Hortefeux, Paulo Rangel, Sven Simon, Antonio Tajani, Loránt Vincze, Rainer Wieland

1	0
ID	Antonio Maria Rinaldi